

RP 69/2020 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster och lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster och lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet ändras.

Avsikten med propositionen är att förbättra den kunskapsbaserade ledningen så att kundinformationssystemet för företagstjänster utvidgas med uppgifter om företagsstöd som beviljas av staten.

Statliga myndigheter samt sammanslutningar och stiftelser som beviljar stöd för deras räkning ska enligt lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster vara skyldiga att i kundinformationssystemet för företagstjänster registrera uppgifter om vissa i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt avsedda statliga stöd som de beviljat och betalat. Skyldigheten gäller inte primärproduktion inom jord- och skogsbruket eller fiskerinäring. I lagen föreskrivs det också om stödmyndighetens rätt att lämna ut uppgifter om företagsstöd till en annan stödmyndighet oberoende av sekretessbestämmelserna. Arbets- och näringsministeriet ska vara skyldigt att till Europeiska kommissionen till den del det är behövligt för att fullgöra den skyldighet att offentliggöra uppgifter och att iaktta den öppenhet som ingår i EU:s bestämmelser om statligt stöd lämna ut uppgifter om beviljande av stöd som omfattas av skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet och som registrerats i kundinformationssystemet för företagstjänster. Dessutom får uppgifter lämnas ut till Statistikcentralen för att upprätta statistik.

I lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet tas det in en informativ hänvisning till stödmyndighetens skyldighet att i kundinformationssystemet för företagstjänster registrera uppgifter om de statliga stöden i fråga.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 april 2021.

INNEHÅLL

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Beredning	4
2 Nuläge och bedömning av nuläget	4
2.1 Kundinformationssystemet för företagstjänster	4
2.2 Skyldighet att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet	7
2.3 Statistikcentralens statistik över företagsstöd	8
3 Målsättning	9
4 Förslagen och deras konsekvenser	10
4.1 De viktigaste förslagen	10
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	11
4.2.1 Informationshantering	13
5 Alternativa handlingsvägar	14
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser	14
5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet	16
6 Remissvar	17
7 Specialmotivering	17
7.1 Lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster	17
7.2 Lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet	28
8 Ikraftträdande	28
9 Verkställighet och uppföljning	29
10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	29
LAGFÖRSLAG	31
1. Lag om ändring av lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster	31
2. Lag om ändring av lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet	34
BILAGA	35
PARALLELTEXT	35
1. Lag om ändring av lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster	35
2. Lag om ändring av lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet	39

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Tjänstemannautredningen om företagsstöd och deras konsekvenser (ANM Rapporter 22/2017) rekommenderade bl.a. att bedömningen av företagsstödens effekt och utnyttjandet av forskningsresultat utvecklas och att tillräckliga resurser reserveras för bedömningen av stöden. Eftersom tillgången till material är en viktig förutsättning för undersökningar av effekter föreslogs det i rapporten att det ska utredas hur Statistikcentralens databas över företagsstöd kan utvidgas så att den också gäller andra stöd än vissa stöd som beviljas av arbets- och näringsministeriet, Finnvera Abp, Innovationsfinansieringsverket Business Finland samt jord- och skogsbruksministeriet. Företagsstödsdelegationen som består av representanter för de olika förvaltningsområdena har 2017 gjort en framställning om att mängden öppen data om företagsstöd ska utökas och att synergieffekter mellan arbets- och näringsministeriets kundinformationssystem för företagstjänster och Statistikcentralens statistik över företagsstöd ska utredas. Enligt företagsstödsdelegationen skulle det vara ändamålsenligt om det samtidigt också genomfördes en centraliserad rapportering till Europeiska kommissionen i enlighet med skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet. Under statsminister Juha Sipiläs regeringsperiod fastslog den s.k. underarbetsgruppen på ministernivå som ansvarar för konkurrenskraft att uppföljningen och registreringen av företagsstöd ska utvecklas och att Statistikcentralens statistik över företagsstöd ska utvidgas. Den kundinformationsresurs för företagstjänster som ägs av arbets- och näringsministeriet har hela tiden varit utgångspunkt för det centraliserade datalagret, eftersom det i tjänsten redan har samlats uppgifter om nationellt och regionalt beviljade stöd av olika slag och företagsfinansiering.

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering (4.5 Världens bästa offentliga förvaltning) fördjupar regeringen ledningen av informationspolitiken. Öppenhet för den offentliga informationen görs till en bärande princip för hela informationspolitiken. Regeringen främjar en primär öppen källkod i offentliga informationssystem och vid upphandlingen av dem. Regeringen reglerar genom lag skyldigheten att förutsätta öppna gränssnitt när offentliga informationssystem skaffas, om inte något annat följer av vägande skäl. Regeringen fortsätter det målmedvetna öppnandet av offentliga datalager och utarbetar bindande kvalitetskriterier för dem så att utnyttjandet av lagren underlättas.

Lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019) trädde i kraft den 1 januari 2020. Syftet med lagen är att säkerställa en enhetlig och kvalitativ hantering samt informationssäker behandling av myndigheternas informationsmaterial så att offentlighetsprincipen förverkligas. Syftet är också att möjliggöra ett tryggt och effektivt utnyttjande av myndigheternas informationsmaterial så att myndigheterna i enlighet med god förvaltningssed kan sköta sina uppgifter och tillhandahålla förvaltningskunderna tjänster på ett kvalitativt sätt och med gott resultat. Dessutom är syftet att främja interoperabiliteten mellan informationssystem och informationslager. I 22 § föreskrivs det om informationsöverföring mellan myndigheter via tekniska gränssnitt. Enligt den paragrafen ska myndigheterna genomföra regelbundet återkommande och standardiserad överföring av information mellan informationssystem via tekniska gränssnitt, om den mottagande myndigheten enligt lag har rätt till informationen. Elektronisk överföring av information kan också genomföras på något annat sätt, om det inte är tekniskt eller ekonomiskt ändamålsenligt att genomföra eller använda ett tekniskt gränssnitt.

1.2 Beredning

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet. Propositionen baserar sig på slutrapporten från den arbetsgrupp som arbets- och näringsministeriet tillsatte den 17 december 2018 (TEM/2133/00.04.01/2018) (TEM094:00/2018) och som består av representanter för de olika förvaltningsområdena, statsrådets kansli, Statistikcentralen, Innovationsfinansieringsverket Business Finland samt närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter (nedan UF-centret). Arbetsgruppens material finns tillgängligt på arbets- och näringsministeriets webbplats för aktuella projekt på adressen <https://tem.fi/hankesivu?tunnus=TEM094:00/2018> (bara rubrikerna på svenska).

Utlåtanden begärdes av ministerierna, stödmyndigheterna, Statistikcentralen, forskningsinstitutet och intressentgrupperna. Remisstiden var den 9 december 2019–17 januari 2020. Begäran om utlåtande och de utlåtanden som lämnades in offentliggjordes på tjänsten [utlåtande.fi](https://tem.fi). Beredningsunderlaget till regeringens proposition finns i den offentliga tjänsten under adressen <https://tem.fi/sv/projekt> med identifieringskod TEM094:00/2018.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Kundinformationssystemet för företagstjänster

Det finns i nuläget inget gemensamt register över företagsstöd. Tillgången till material är en viktig förutsättning för högklassiga undersökningar av effekter. I nuläget ska en omfattande begäran om information om företagsstöd riktas till bl.a. arbets- och näringsministeriet. Riksdagen har begärt information om utvecklingen av stöden.

Enligt 2 § i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster (293/2017) finns bestämmelser om arbets- och näringsministeriets kundinformationssystem för företagstjänster, om den kundinformationsresurs för företagstjänster och det system för hantering av kundrelationer som hör till informationssystemet och om behandlingen av kunduppgifter och personuppgifter i kundinformationssystemet för företagstjänster. Lagen innehåller bestämmelser om bl.a. ändamålet med kundinformationssystemet, personuppgiftsansvariga för kundinformationssystemet, uppgifter som får registreras i kundinformationssystemet, säkerställande av uppgifternas kvalitet, avförande av uppgifter och utlämnande av uppgifter.

På kundinformationssystemet och på offentligheten för de uppgifter som registrerats i systemet tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). I 5 och 6 § i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) finns bestämmelser om tystnadsplikt i fråga om Finnvera Abp:s kunduppgifter (s.k. banksekretess) och om sådana skyldigheter att lämna ut upplysningar som avviker från tystnadsplikten. Bestämmelser om behandling av personuppgifter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan dataskyddsförordningen och i dataskyddslagen (1050/2018). I 28 § i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (8/2014) finns bestämmelser om rätt att få och lämna ut uppgifter i samband med strukturfondsprogrammet.

Med företag avses enligt 3 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster företag och organisationer som registrerats i företags- och organisationsdatasystemet i enlighet med företags- och organisationsdatalagen (244/2001) samt motsvarande utländska företag och sammanslutningar. Definitionen baserar sig på bedrivande av näringsverksamhet, och omfattar alltså strävan efter vinst. Definitionen är snävare än definitionen av företag

RP 69/2020 rd

i EU-bestämmelserna om statligt stöd, där man med företag avser en enhet som bedriver ekonomisk verksamhet, oavsett enhetens rättsliga form och hur den finansieras samt huruvida enheten eftersträvar vinst. Den definition av företag som finns i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet (429/2016) motsvarar definitionen enligt EU-bestämmelserna om statligt stöd. I praktiken kan definitionen också inbegripa personer som t.ex. har fått startbidrag. Det är ändamålsenligt att samma definition av företag används i de bestämmelser som gäller samma ärende.

Enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan EUF-fördraget) är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna. EU:s regler för statligt stöd tillämpas, om alla fyra kriterier för statligt stöd uppfylls. Stödet ska ha beviljats med hjälp av offentliga medel, stödet ska vara selektivt, stödet ska snedvrida eller hota att snedvrida konkurrensen och stödet ska påverka handeln mellan medlemsstaterna.

I EUF-fördraget definieras inte begreppet företag, utan begreppets innehåll har i rättspraxis preciserats utifrån ekonomisk verksamhet. Ekonomisk verksamhet är all verksamhet där varor eller tjänster erbjuds på en marknad. Enligt Europeiska unionens domstols etablerade rättspraxis avses med företag varje enhet som utövar ekonomisk verksamhet, oavsett enhetens juridiska form, hur den finansieras eller dess vinstsyfte. Med tanke på bestämmelserna om statligt stöd har det ingen betydelse om det är fråga om ett privat eller ett offentligt ägt företag. Med tjänster av allmänt ekonomiskt intresse (SGEI-tjänster = services of general economic interest) avses allmännyttiga tjänster där tryggheten av tillgängligheten anses vara så viktig för samhället att myndigheten kan ålägga tjänsteleverantören en offentlig serviceförpliktelse. Företaget måste då mot ersättning av offentliga medel erbjuda en tjänst som på förhand har fastställts av myndigheten.

I lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster avses med företagstjänster understöd, finansiering samt utvecklings- och rådgivningstjänster som tillhandahålls, beviljas och betalas av staten, en kommun, statens specialfinansieringsbolag eller Business Finland Ab eller av ett förmedlande organ enligt 2 § 13 punkten i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt samt sådana offentliga arbetskrafts- och företagstjänster som avses i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012).

Ändamålet med kundinformationssystemet för företagstjänster är enligt 5 § att främja gemensamt utnyttjande av kunduppgifter inom den offentliga förvaltningen, att förbättra inriktningen av företagstjänsterna och den utvärdering av företag som sker i samband med att beviljande av företagstjänster övervägs och att effektivisera övervakningen av beviljade stöd. Enligt 6 § är arbets- och näringsministeriet och de i 4 § 1 mom. avsedda aktörer som registrerar uppgifter i kundinformationssystemet gemensamt personuppgiftsansvariga i fråga om kundinformationssystemet. Arbets- och näringsministeriet svarar för kundinformationssystemets allmänna funktion och för den tekniska anslutningen för registrering, samkörning, utlämnande och annan behandling av uppgifterna. Den tekniska administratören svarar för datasystemets användbarhet samt för integriteten, skyddet och bevarandet av de uppgifter som ingår i datasystemet. Den tekniska administratören har inte rätt att bestämma över de uppgifter som registrerats i datasystemet eller att lämna ut dem, om inte något annat föreskrivs i lag. Enligt motiveringen till lagen kan arbets- och näringsministeriet skaffa sådana tekniska tjänster som har att göra med upprätthållandet av systemet också från andra aktörer.

RP 69/2020 rd

I 6 § 3 mom. i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster fastställs att de i 4 § 1 mom. avsedda aktörer som registrerar uppgifter i kundinformationssystemet fungerar som personuppgiftsansvariga i fråga om de uppgifter som de själva registrerat i systemet, svarar för andra skyldigheter för den personuppgiftsansvarige än de som avses i 6 § 2 mom. samt beslutar om utlämnande via kundinformationssystemet av de uppgifter de själva registrerat. Den aktör som registrerat uppgifter i kundinformationssystemet svarar för att uppgifterna är korrekta och uppdaterade.

Flera av dem som i stor utsträckning använder uppgifter finns i nuläget inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde, men syftet är att kundinformationssystemet för företagstjänster i fortsättningen ska erbjuda en mer omfattande grund för gemensamt utnyttjande av uppgifter. Systemet samlar in olika aktörers gemensamma kund- och händelseuppgifter i en informationsresurs och samkör samtidigt de externa informationskällor som behövs i kundarbetet. Kundinformationsresursen utnyttjas inte direkt via ett användargränssnitt utan uppgifterna utnyttjas med hjälp av verksamhetsspecifika anslutningar såsom Innovationsfinansieringsverket Business Finlands, specialfinansieringsbolaget Finnvera Abp:s, närings-, trafik- och miljöcentralernas och Säkerhets- och kemikalieverkets gemensamma system för hantering av företagstjänstkunders kundrelationer CRM (Customer Relation Management).

Så kallat stöd av mindre betydelse, dvs. de minimis-stöd, förutsätter övervakning av den företagspecifika stödkumuleringen. Enligt EU:s allmänna de minimis-förordning (Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse) är det totala beloppet av de minimis-stöd som kan beviljas ett företag under en period av tre skatteår 200 000 euro. I nuläget måste respektive stödmyndighet fråga de sökande om de har fått de minimis-stöd under de tre senaste skatteåren. Uppgifter om erhållande av stöd förmedlas inte mellan stödmyndigheterna. Stödmyndigheten frågar i nuläget den sökande om stödkumuleringen, vilket ökar företagens administrativa börda.

Kundinformationssystemet för företagstjänster är arbets- och näringsministeriets datasystem i vilket de myndigheter som tillhandahåller företagstjänster, statens specialfinansieringsbolag, Business Finland Ab och de förmedlande organ som avses i 2 § 13 punkten i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt registrerar kunduppgifter för att utnyttjas gemensamt. Dessutom kan andra myndigheter registrera uppgifter i kundinformationssystemet och behandla dem. De nuvarande aktörerna är inte enligt lag skyldiga att registrera uppgifter i systemet. De nuvarande användarna av kundinformationsresursen för företagstjänster är arbets- och näringsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, utrikesministeriet, beskickningar som hör till Finlands utrikesrepresentation, närings-, trafik- och miljöcentralerna, arbets- och näringsbyråerna, Innovationsfinansieringsverket Business Finland (tidigare Innovationsfinansieringsverket Tekes och Finpro Oy), Säkerhets- och kemikalieverket Tukes, statens specialfinansieringsbolag Finnvera Abp och Livsmedelsverket. I modellen för hantering av kundinformationssystemet för företagstjänster beskrivs de gemensamma villkoren för användning av systemet samt styr- och finansieringsmodellen. Enligt hanteringsmodellen ska ett avtal ingås med dem som använder systemet.

Uppgifter får trots sekretessbestämmelserna och andra bestämmelser om användningen av uppgifter lämnas ut till myndigheter som är behöriga att sköta uppgifter enligt säkerhetsutredningslagen (726/2014).

2.2 Skyldighet att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet

I 2 a § i lagen om tillämpning av vissa av Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd (300/2001) finns bestämmelser om skyldighet att offentliggöra uppgifter om stöd och att iaktta öppenhet. Bestämmelser om en skyldighet för staten, kommuner, samkommuner, andra offentliga samfund eller offentligrättsliga inrättningar, bolag, stiftelser, föreningar eller statens specialfinansieringsbolag att, när de beviljar stöd, anmäla uppgifter om individuella statliga stöd för offentliggörande finns enligt den paragrafen i de gruppundantagsförordningar som antagits av kommissionen med stöd av artikel 1 i rådets förordning (EG) nr 994/98 om tillämpningen av artiklarna 92 och 93 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen på vissa slag av övergripande statligt stöd och artikel 1 i rådets förordning (EU) 2015/1588 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på vissa slag av övergripande statligt stöd. Om beviljande av ett individuellt statligt stöd grundar sig på ett kommissionsbeslut som fattats genom ett anmälningsförfarande enligt artikel 108.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, ska de skyldigheter i fråga om offentliggörande och öppenhet som nämns i det beslutet iakttas. När det gäller stöd som uppfyller EU:s kriterier för statligt stöd ska i princip uttömmande uppgifter samt mottagarspecifika uppgifter offentliggöras på en webbplats som är öppen för alla, om beloppet av det mottagarspecifikt beviljade stödet överstiger 500 000 euro.

Kommissionen har för medlemsländernas bruk berett ett elektroniskt informationssystem för öppenhet (öppenhetsmodul för statligt stöd) som uppfyller kraven beträffande skyldigheten att offentliggöra uppgifter om statligt stöd enligt artikel 9.1 c i den allmänna gruppundantagsförordningen samt andra bestämmelser som motsvarar reglerna för statligt stöd. Det är frivilligt för medlemsstaterna att utnyttja kommissionens informationssystem och en medlemsstat kan också utnyttja sitt eget informationssystem. Finland utnyttjar tills vidare det centraliserade informationssystem för öppenhet som kommissionen tillhandahåller. I praktiken måste medlemsstaternas stödmyndigheter själva se till att de uppgifter enligt gruppundantagsförordningarna som ska offentliggöras och motsvarande uppgifter som baserar sig på andra regler för statligt stöd och som ska offentliggöras förs in i kommissionens informationssystem antingen manuellt eller via ett nationellt informationssystem och ett automatiskt gränssnitt. De uppgifter som en medlemsstats myndigheter meddelar lagras i databasen för kommissionens informationssystem och offentliggörs sedan automatiskt på kommissionens medlemsstatsspecifika webbplats för statligt stöd så att uppgifterna är lättillgängliga för alla. Uppgifterna meddelas till systemet och offentliggörs på medlemsstatens officiella språk, men uppgifterna är också tillgängliga på de andra medlemsstaternas språk efter det att de har översatts automatiskt.

Uppgifter om statligt stöd inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde offentliggörs i samma informationssystem för öppenhet som de övriga statliga stöden. Ett medlemslands myndigheter kan när de för in uppgifter vid behov använda flera olika nationella beteckningar på det företag som får stöd, vilket innebär att man i samband med t.ex. jordbruksstöd kan använda såväl företags- och organisationsnummer (FO-nummer) som lägenhetssignum.

I Finland finns det inget nationellt register där det samlas uppgifter om beviljande och betalning av stöd. Varje stödmyndighet är i nuläget skyldig att själv lämna uppgifterna till kommissionen, om stödåtgärden omfattas av skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet enligt EU-bestämmelserna om statligt stöd. Om det i Finland med tanke på den skyldighet att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet som anges i EU-bestämmelserna om statligt stöd fanns ett nationellt heltäckande register över statligt stöd, skulle de uppgifter som skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet omfattar inte behöva meddelas till kommissionens informationssystem för öppenhet. Detta förutsätter att det nationella stödregistret också innehåller uppgifter om de statliga stöd enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens

RP 69/2020 rd

funktionssätt som beviljats av kommunerna, landskapsförbunden och privata aktörer (t.ex. kommunernas utvecklingsbolag) och som överstiger 500 000 euro.

Arbets- och näringsministeriet är nationell systemansvarig i kommissionens informationssystem för öppenhet och ger vid behov stödmyndigheterna råd i frågor som gäller användningen av systemet. Arbets- och näringsministeriets behörighet grundar sig på lagen om tillämpning av vissa av Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd och på statsrådets förordning om de förfaranden som ska följas när statligt stöd anmäls till kommissionen (89/2011), som utfärdats med stöd av den nämnda lagen.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar kommissionen uppgifter om stöd för jord- och skogsbruket och fiskerinäring enligt artikel 107 i EUF-fördraget. Vid företagsfinansieringen för landsbygden (på vissa stöd) tillämpas kommissionens förordning (EU) nr 702/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (gruppundantagsförordningen om jordbruks- och skogsbrukssektorn och landsbygdsområden) i vars artikel 9 det föreskrivs om offentliggörande av stöduppgifter på samma sätt som i den allmänna gruppundantagsförordningen. I artikel 10 i den nämnda förordningen föreskrivs det om undvikande av dubbelt offentliggörande. Med detta avses att stöduppgifter kan offentliggöras i enlighet med artiklarna 111, 112 och 113 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitikerna och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 352/78, (EG) nr 165/94, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008 (den horisontella förordningen).

Varken Finland eller Europeiska kommissionen har en helhetsbild av fullgörandet av skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet, eftersom stödmyndigheterna ansvarar för att meddela uppgifter. Den föreslagna ändringen säkerställer att skyldigheten att iaktta öppenhet fullgörs och att uppgifterna är heltäckande i fråga om de statliga myndigheterna eller de sammanslutningar eller stiftelser som beviljar stöd på myndigheternas vägnar, eftersom den nationella lagstiftningen i fortsättningen kommer att innehålla bestämmelser om offentliggörande av stöduppgifter i enlighet med skyldigheten att iaktta öppenhet. Arbets- och näringsministeriet ska i fortsättningen centraliserat lämna ut uppgifter från Finland till Europeiska kommissionen. Uppgifter om skattestöd som uppfyller EU-reglerna för statligt stöd har redan registrerats i kundinformationssystemet och det har gjorts försök att elektroniskt överföra uppgifter till Europeiska kommissionen.

2.3 Statistikcentralens statistik över företagsstöd

Handels- och industriministeriet (nuvarande arbets- och näringsministeriet) tillsatte 2005 en arbetsgrupp som hade till uppgift att se till att det inrättades en databas över företagsstöd (Slutrapport HIM Publikationer 22/2006). Som ett slutresultat av arbetsgruppens arbete inrättades det vid Statistikcentralens forskningslaboratorium för företagsuppgifter en databas som innehåller uppgifter om den forskningsfinansiering och de näringsunderstöden som från och med 2000 har beviljats av handels- och industriministeriet (nuvarande arbets- och näringsministeriet), arbetsministeriet (nuvarande arbets- och näringsministeriet), jord- och skogsbruksministeriet samt Finnvera Abp och Tekes (nuvarande Innovationsfinansieringsverket Business Finland). Under de senaste åren har det dock framgått att företagsstöden är fler till antalet, begreppet har preciserats och behovet av information har utvidgats. Statistikcentralens statistik över företagsstöd inbegriper inte alla stöd till ekonomisk verksamhet. Statistiken inbegriper både företagsstöd och företagsfinansiering (Finnvera Abp). Databasens datainnehåll fastställdes utifrån det arbete som utfördes av den arbetsgrupp som tillsattes 2005.

RP 69/2020 rd

Uppgifter lämnas till Statistikcentralens statistik över företagsstöd med stöd av 14 och 15 § i statistiklagen (280/2004). Dessa paragrafer innehåller bestämmelser om uppgiftsskyldigheten enligt statistiklagen. Uppgifterna används för statistikändamål, och utöver detta registreras de i forskningslaboratoriets databas över företagsstöd. Uppgifter som ska överföras är företagsbe-teckning, typen av stöd samt eurobeloppet av det stöd som betalats och beviljats. Statistikcen-tralens statistik möjliggör att uppgifter samkörs med annan statistik för forskningsändamål. Med hjälp av databasen kan man på ett tillförlitligt sätt undersöka stödets effekt och inriktning obe-roende av givaren och mottagaren. Forskningen har till stor del fokuserat på sådana stöd som det lätt går att få mottagarspecifika uppgifter om. Statistikcentralen ansvarar för utvecklandet, produktionen och offentliggörandet av statistik över företagsstöd.

Statistiken grundar sig på de uppgifter som lämnats av vissa offentligt ägda institutioner som har beviljat och betalat stöd. Uppgifterna har klassificerats enligt de understödda företagens verksamhetsområde och storleksklass samt enligt typen av stöd och betalaren. Materialet inbe-griper uppgifter om de företagsstöd som beviljats och betalats av offentligt ägda institutioner, dvs. handels- och industriministeriet (HIM) och arbetsministeriet (AM) (sedan 2008 arbets- och näringsministeriet (ANM)), jord- och skogsbruksministeriet (JSM) samt Finnvera och Tekes (sedan 2018 Innovationsfinansieringsverket Business Finland). Uppgifterna är tillgängliga en-ligt typen av stöd (t.ex. direkt stöd, lån, kapital och garanti) stödformen (t.ex. investeringsstöd, produktutvecklingsstöd, energistöd, sysselsättningsstöd, miljöstöd). Datainnehållet i materialet varierar i viss mån enligt betalare. Till materialet har fogats uppgifter ur Statistikcentralens bok-slutsstatistik och företagsregistret. Statistiken inbegriper inte företagsstöd som har beviljats av andra ministerier eller heltäckande uppgifter om jord- och skogsbruksstöd som beviljats dem som bedriver jord- och skogsbruk. Statistiken inbegriper inte heller skattestöd, räntestöd och finansiering i form av eget kapital samt andra arrangemang som omfattar stöd. Statistikcentralen beslutar i samarbete med andra instanser om datainnehållet i statistiken över företagsstöd.

3 Målsättning

Propositionen har flera målsättningar och den viktigaste är att förbättra den kunskapsbaserade ledningen. Målet är en situation där stöduppgifter om de tjänster som erbjuds statens före-tagskunder finns samlade på en plats i kundinformationssystemet för företagstjänster, som ägs av arbets- och näringsministeriet. Tillgången till uppgifterna är en förutsättning för en enhetlig lägesbild av hur stöden har utvecklats och inriktats. Stödets transparens förbättrar den offentliga kontrollen av stöd. Målet är att skapa en enhetlig och heltäckande bild av mottagarspecifika företagsstöd via det allmänna datanätet.

Avsikten är att den existerande informationsresursen ska utvidgas så att den med tanke på full-görandet av Europeiska kommissionens skyldighet att offentliggöra uppgifter och att iaktta öp-penhet gäller alla de i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet avsedda stöd enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget som beviljats av statliga myndig-heter eller en sammanslutning eller stiftelse som beviljar stöd på myndigheternas vägnar. Att uppgifter meddelas centraliserat till kommissionens informationssystem för öppenhet säkerstäl-ler att öppenhetsskyldigheten fullgörs och att uppgifterna är uttömmande.

Målet med en centraliserad lösning är också att underlätta bl.a. övervakningen av kumuleringen av vissa stöd enligt EU-bestämmelserna om statligt stöd. I fortsättningen behöver stödmyndig-heten inte fråga sökanden om den under de tre senaste åren har beviljats de minimis-stöd av de statliga stödmyndigheter till vars uppgifter det enligt lagstiftningen hör att sköta ärenden som gäller stöd eller stödprogram eller en sammanslutning eller en stiftelse som beviljar stöd på myndighetens vägnar eller av andra förmedlande organ. Detta minskar i någon mån företagets administrativa börda. Uppgifter om skattestöd, räntestöd och garanti för bostadsbyggande finns

tillgängliga endast på årsnivå, men dessa stöd beviljas inte som de minimis-stöd. Stöd för primärproduktion inom jord- och skogsbruket och fiskerinäring utgör ett undantag, eftersom de omfattas av andra de minimis-regler. I en centraliserad lösning kan de ovan beskrivna statliga stödmyndigheter som har lämnat ut uppgifter få tillgång till uppgifter om de företagsstöd som har beviljats av andra statliga stödmyndigheter, och detta kan trots sekretessbestämmelserna göras på det sätt som beviljandet av stöd förutsätter.

Målet är också att understödja Statistikcentralen i dess upprättande av statistik. Avsikten är att öka tillgången till stöduppgifter för forskningsändamål och att på så sätt öka forskningens effekt och verkningsfullhet. Bedömningen av effekten utgör en del av den politiska beredningen där beslutsfattarna ges information om åtgärdernas konsekvenser så att de kan välja de rätta åtgärderna för olika ändamål. För att bedömningen av lägesbilden och företagsstödens effekt ska kunna utvecklas behövs det centralt tillgänglig information om stöd. Kunskapsunderlaget om företagsstödens faktiska inverkan på den ekonomiska tillväxten är i nuläget bristfälligt. Den empiriska forskningen om företagsstödens effekt bör utökas i betydande grad som stöd för utvecklandet av stödssystemet på lång sikt. Antalet undersökningar av effekten är litet delvis på grund av att informationen inte är tillräckligt lättillgänglig för forskarna.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Det ska föreskrivas om att uppgifter om beviljande och betalning av stöd enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget ska registreras i kundinformationssystemet för företagstjänster. Registrerings-skyldigheten gäller de stödmyndigheter som avses i 2 § 3 punkten i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet och som är de statliga myndigheter till vars uppgifter det enligt lagstiftningen hör att sköta ärenden som gäller stöd eller stödprogram eller en sammanslutning eller en stiftelse som beviljar stöd på myndighetens vägnar. Stödmyndigheterna ska ansvara för att de stöduppgifter som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet registreras och att de är riktiga. Alla stödmyndigheter har rätt att oberoende av sekretessbestämmelserna och andra bestämmelser om gemensamt utnyttjande av uppgifter lämna ut stöduppgifter till de i 2 § 3 punkten i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet avsedda stödmyndigheterna för ändamål enligt 5 § 4 mom. samt till Statistikcentralen för upprättande av statistik. Stödmyndigheterna är också i fortsättningen skyldiga att meddela uppgifter till kundinformationssystemet för företagstjänster för att fullgöra skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iakta öppenhet. Arbets- och näringsministeriet ska för fullgörande av den nämnda skyldigheten vara skyldigt att meddela Europeiska kommissionen om de uppgifter om beviljande av stöd som omfattas av den i EU-bestämmelserna angivna skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iakta öppenhet. I praktiken överförs uppgifterna via ett öppet gränssnitt och arbets- och näringsministeriet behöver inte vidta några åtgärder vid överföringen av uppgifterna. Jord- och skogsbruksministeriet ska även i fortsättningen ansvara för att uppgifter om stöd för primärproduktion inom jord- och skogsbruket och fiskerinäring meddelas till kommissionen.

De nya registrerarna av uppgifter blir personuppgiftsansvariga som avses i lagen. Dessa är bl.a. finansministeriet, Skatteförvaltningen, Statskontoret, kommunikationsministeriet, Transport- och kommunikationsverket, miljöministeriet, ARA Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet, social- och hälsovårdsministeriet, statsrådets kansli, justitieministeriet, energimyndigheten, Business Finland Venture Capital Ab, Centralen för främjande av audiovisuell kultur AVEK (Kopioisto) och Finlands filmstiftelse.

RP 69/2020 rd

I det gemensamma kundinformationssystemet för företagsstöd ska som nya uppgifter registreras sådant statligt stöd enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget som beviljas av de statliga myndigheter som avses i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet. Dessa är bl.a. direkta stöd, stöd som återbetalas, garantier, understödda tjänster och delvis skattestöd. Det sammanlagda beloppet av stöden i fråga är cirka 2,4 miljarder euro 2019. Stödprogram är i princip tidsbundna. En del av dessa finns redan i nuläget i kundinformationssystemet för företagstjänster. Sekretessbestämmelserna för skattestöd möjliggör att endast beviljat skattestöd som överstiger tröskelvärdet på 500 000 euro och som omfattas av EU:s skyldighet att offentliggöra uppgifter och att iakttäta öppenhet registreras i kundinformationssystemet.

Genom propositionen skapas ett register som kan användas av myndigheterna för styrning och övervakning. Registret inbegriper både offentliga och sekretessbelagda uppgifter, men registret är inte ett offentligt register. Uppgifter som definierats som offentliga kan offentliggöras ur registret via ett öppet datanät. Avsikten är att utvidga praxis för offentliggörande av uppgifter så att den gäller alla stöd som beviljas av statliga myndigheter och så att de som behöver uppgifter får de uppgifter de behöver via en sökanal. Sekretessbelagda uppgifter ska inte kunna offentliggöras via ett allmänt datanät, men de ska vara tillgängliga för stödmyndigheterna på det sätt som anges i bestämmelserna om rätt till sekretessbelagda uppgifter.

Statistikcentralen får i och med propositionen snabbare ett mer omfattande material om företagsstöd än i nuläget. Statistikcentralen ansvarar för utformandet av ett databasmaterial på enhetsnivå och för distributionen av det via tjänster för forskare. När det ovannämnda blir verklighet kan uppgifter offentliggöras snabbare och i större utsträckning med beaktande av bl.a. lagstiftningen om dataskydd och sekretess. Vid Statistikcentralen kan det efter författningsändringen skapas en mer omfattande databas för företagsstöd, ur vilken uppgifter kan distribueras via tjänster för forskare genom en process med användarlicenser.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Ändringen ger en bättre helhetsbild av företagsstöden och inriktningen av dem. Den förbättrade tillgången till information beräknas öka antalet undersökningar av effekten. Ändringen inverkar således indirekt på en effektivare och mer verkningsfull användning av de samhällsekonomiska resurserna. Dessutom medför uppgifternas transparens att den offentliga kontrollen ökar. Rätts-säkerheten vid beviljandet av stöd ökar i och med en bättre övervakning av stödkumuleringen i fråga om vissa stöd. Ändringen genomför kravet i den nya informationshanteringslagen (RP 284/2018 rd), som träder i kraft vid ingången av 2020, på att uppgifter får begäras av kunden endast en gång.

Ändringen har inga ekonomiska konsekvenser för företagskunder, men den minskar i viss mån deras administrativa börda. I kundinformationssystemet för företagstjänster registreras också uppgifter om beloppet av beviljade och betalade de minimis-stöd, vilket i viss mån underlättar övervakningen av stödkumuleringen. Den administrativa bördan minskar när de statliga myndigheterna till vars uppgifter det enligt lagstiftningen hör att sköta ärenden som gäller stöd eller stödprogram eller en sammanslutning eller en stiftelse som beviljar stöd på myndighetens vägnar inte behöver fråga ett företag om det av de ovannämnda instanserna har fått de minimis-stöd under de tre senaste skatteåren. Ett omfattande register bidrar till att övervakningen av stödkumuleringen delvis kan genomföras av stödmyndigheten, dvs. en statlig myndighet eller en sammanslutning eller stiftelse som förmedlar stöd på myndighetens vägnar. De minimis-stöden är företagsspecifika och de kumuleras endast med andra de minimis-stöd. Om myndigheten har säkerställt att det totala beloppet av de minimis-stöden inte överstiger 200 000 euro under tre

års tid är beviljande av stöd möjligt. Med en tidsperiod på tre år avses i praktiken företagets innevarande beskattningsår och de två föregående beskattningsåren. När det gäller de minimis-stöd som beviljas av de statliga myndigheterna är stöd för primärproduktion inom jord- och skogsbruket och fiskerinäring de enda stöd som registret inte omfattar, och för dem gäller egna de minimis-regler. Till exempel Innovationsfinansieringsverket Business Finland granskade 2018 cirka 3 600 gånger företagets situation beträffande de minimis-kumuleringen när en kund ansökte om sådan finansiering som baserade sig på de minimis-förordningen. Till exempel NTM-centralen i Södra Savolax granskade 2018 cirka 220 gånger företagets situation beträffande de minimis-kumuleringen i fråga om beslut om företagsstöd enligt lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet (9/2014), cirka 450 gånger i fråga om beslut om företagsstöd enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice samt cirka 150 gånger i fråga om ESF-projekt och beslut om lönesubvention, dvs. totalt sett cirka 820 gånger. Statsförvaltningen gör grovt beräknat några tiotals tusen granskningar per år av situationen beträffande företags de minimis-stödkumulering. Uppgifter måste dock även i fortsättningen begäras av andra än statliga myndigheter eller sammanslutningar eller stiftelser som förmedlar stöd på myndigheternas vägnar. Andra aktörer kan hämta uppgifter om sådana de minimis-stöd som beviljats av statliga myndigheter eller sammanslutningar eller stiftelser som beviljar stöd på myndigheternas vägnar via en offentlig söktjänst som finns i det allmänna datanätet. Stöd som beviljats enligt stödordningar som kommissionen har godkänt och enligt gruppundantagsförordningen påverkar inte de minimis-kvoten 200 000 euro. Till denna del är det behövligt att även i fortsättningen fråga den som ansöker om stöd huruvida den har ansökt om andra stöd för samma projekt. Stöd som beviljas enligt den allmänna gruppundantagsförordningen kumuleras projektspecifikt. I kundinformationssystemet registreras inte uppgifter om ansökta stöd som ännu inte har beviljats. Ytterligare information om de minimis-stöd finns i arbets- och näringsministeriets publikation *Opas de minimis -tuista* (bara på finska) (ANM guider och övriga publikationer 21/2016).

Stödmyndigheterna lämnar endast en gång uttömmande ut uppgifter till kundinformationssystemet för företagstjänster. Att uppgifter i enlighet med skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet meddelas centraliserat till Europeiska kommissionen och lämnas ut centraliserat till Statistikcentralen för upprättande av statistik förbättrar uppgifternas tillförlitlighet och kvalitet. I fortsättningen får stödmyndigheten från ett ställe omfattande och kvalitativa uppgifter om de statliga stöd som företag fått av de statliga stödmyndigheterna eller sammanslutningar eller stiftelser som beviljar stöd på myndigheternas vägnar, och uppgifterna behöver inte kontrolleras hos företaget. Med tanke på den kunskapsbaserade ledningen innebär ändringen snabbare tillgång till aktuella uppgifter.

Ändringen medför eventuellt små administrativa kostnader för dataöverföring av engångsnatur vid olika stödmyndigheter i den inledande fasen och underhållsfasen. De externa gränssnitten för kundinformationsresursen är färdiga för överföring av uppgifter. Ändringen medför dock att kundinformationsresursen orsakar små kostnader av engångsnatur för arbets- och näringsministeriet i den inledande fasen och små tilläggskostnader i underhållsfasen vid UF-centret. Arbets- och näringsministeriet har gjort en förutredning av vilka tekniska förändringar som behövs för registrering av stöduppgifter i kundinformationssystemet för företagstjänster och dessa förändringars kostnadseffekter. De beräknade engångskostnaderna för en utvidgning av kundinformationssystemet för företagstjänster till ett gemensamt datalager för företagsstödtill uppgår enligt förutredningen till sammanlagt mindre än 0,5 miljoner euro. De årliga underhållskostnaderna uppgår till cirka 120 000 euro.

Propositionens eventuella konsekvenser för de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna har vid beredningen bedömts främst med tanke på skyddet för privatlivet enligt 10 § i grundlagen och i synnerhet skyddet för personuppgifter enligt 1 mom. i den

paragrafen. Förslaget förhållande till bestämmelserna i 10 § 1 mom. i grundlagen behandlas också nedan i avsnitt 11 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning. Förslaget gäller registrering och utlämnande av i huvudsak offentliga uppgifter om de stöd som har beviljats företag. Dessa uppgifter kan även innehålla personuppgifter, dock inte känsliga personuppgifter. Sådana personuppgifter är en persons namnuppgifter som finns i företagets namn. Ett företags namnuppgifter är offentlig information. Personuppgifter ska lämnas ut till angivna aktörer för att fullgöra den skyldighet som ingår i EU-bestämmelserna, och sekretessbelagda uppgifter ska lämnas ut inom den ram och för de ändamål som anges i lag. Också utlämnande som sker via ett allmänt datanät för stöduppgifter och som gäller offentliga stöduppgifter och de personuppgifter som eventuellt ingår i dem har i förslaget begränsats till vad som är nödvändigt och proportionerligt med tanke på det eftersträfvade målet. De föreslagna bestämmelserna anses inte vara problematiska med tanke på skyddet för privatlivet enligt 10 § i grundlagen, och bestämmelserna bedöms alltså inte till denna del ha några betydande konsekvenser för de grundläggande fri- och rättigheterna. Förslaget bedöms inte heller ha några andra konsekvenser för de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna.

4.2.1 Informationshantering

Enligt 8 § 1 mom. i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019) ska de statliga ämbetsverken och inrättningarna i sin bedömning enligt 5 § 3 mom. utvärdera de ekonomiska konsekvenserna av förändringar som är relevanta för informationshanteringen. I 5 § 2 mom. 3 punkten anges att av informationshanteringsmodellen ska framgå uppgifter om överföring av informationsmaterial till arkiv, om arkiveringssättet och om arkiveringsplatsen eller om förstöring. Enligt 8 § 2 mom. ska det ministerium som ansvarar för verksamhetsområdet göra en bedömning enligt 5 § 3 mom. då bestämmelser som är under beredning återverkar på informationsmaterial och informationssystem. Dessutom ska ministeriet bedöma planerade bestämmelsers konsekvenser för handlingsoffentligheten och handlingssekretessen.

Ändringen av bestämmelserna om kundinformationssystemet för företagstjänster medför förändringar i fråga om kunskapsunderlaget för, användarna av och utlämnandet av uppgifter ur kundinformationssystemet för företagstjänster som ägs av arbets- och näringsministeriet (kundinformationsresursen). Kundinformationsresursen är en gemensam resurs som samlar information och arkiveringsskyldigheten kvarstår hos stödmyndigheterna.

Bestämmelsen innehåller en registreringsskyldighet som gäller uppgifter om beviljande och betalning av stöd enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget. I det gemensamma kundinformationssystemet för företagsstöd ska som nya uppgifter registreras statliga stöd enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget. Registreringsskyldigheten gäller de stödmyndigheter som avses i 2 § 3 punkten i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet. Stödmyndigheterna ska ansvara för att stöduppgifter registreras och att de är korrekta. Registreringen av uppgifter sker antingen med hjälp av ett tekniskt gränssnitt eller med hjälp av en plattform.

De nya registrerarna av uppgifter blir de personuppgiftsansvariga som avses i lagen. De nya personuppgiftsansvariga kommer dock inte att omfattas av det mer omfattande ändamål som avses i 5 § 1–3 mom. i lagen. På motsvarande sätt ska de personuppgiftsansvariga som inte är stödmyndigheter enligt 2 § 3 punkten i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet inte få tillgång till de stöduppgifter som avses i 7 a §. Stödmyndigheterna ansvarar fortfarande för bevarandet och arkiveringen av uppgifter. Med tanke på den kunskapsbaserade ledningen är det ändamålsenligt att uppgifter finns i kundinformationssystemet för företagstjänster i 5–10 år.

Arbets- och näringsministeriet ska med tanke på den förstnämnda skyldigheten vara skyldigt att meddela Europeiska kommissionen om de uppgifter om beviljande av stöd som omfattas av skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet. Uppgifterna meddelas med hjälp av ett tekniskt gränssnitt. Stödmyndigheterna är också i fortsättningen skyldiga att meddela uppgifter till kundinformationssystemet för företagstjänster för att fullgöra skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet. Uppgifterna lämnas med hjälp av ett tekniskt gränssnitt. Arbets- och näringsministeriet kan offentliggöra uppgifter om beviljade och betalade stöd och lämna ut dem via det allmänna datanätet. Avsikten är att en offentlig sökportal ska skapas för detta.

Ur kundinformationssystemet för företagstjänster får det till Statistikcentralen lämnas ut uppgifter som är nödvändiga för upprättande av statistik. Uppgifterna lämnas ut med hjälp av ett tekniskt gränssnitt. Genom propositionen ändras inte Statistikcentralens roll som förmedlare av uppgifter om företagsstöd via tjänster för forskare så att forskare kan utnyttja dem.

Ändringen bedöms inte ha några andra konsekvenser.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

Ett alternativ hade varit att i antingen lagen om tillämpning av vissa av Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd eller lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet ta in bestämmelser om ett gemensamt register över företagsstöd. Lagen om tillämpning av vissa av Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd gäller det nationella genomförandet av bestämmelserna i den s.k. procedurförordningen om EU:s statliga stöd (rådets förordning (EU) 2015/1589 om tillämpningsföreskrifter för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt). Lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet täcker däremot alla stöd för ekonomisk verksamhet som uppfyller EU:s regler för statligt stöd (artikel 107.1 i EUF-fördraget) med undantag för stöd för primärproduktion inom jord- och skogsbruket och fiskerinäring samt andra förmåner till näringslivet som är bl.a. olika lättnader av punktskatt. I lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet kunde det ha föreskrivits om registrering av uppgifter i kundinformationssystemet för företagstjänster. Lagen i fråga är dock inte en procedurlag. Det är dock ändamålsenligt att i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet ta in en hänvisningsbestämmelse om att bestämmelser om registreringskyldigheten finns i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster.

Som ytterligare ett alternativ granskades möjligheten att i den allmänna statsunderstödslagen (688/2001) ta in bestämmelser om saken, eftersom största delen av de direkta stöden beviljas med stöd av den lagen. Den allmänna statsunderstödslagen tillämpas på både icke-ekonomiska och ekonomiska stöd som beviljas i form av understöd. Det kan dock inte föreskrivas om ett gemensamt datalager för företagsstöd i den allmänna statsunderstödslagen eftersom den tillämpas endast på stöd som beviljas i form av understöd. Det gemensamma datalagret skulle i så fall inte omfatta skattestöd, lån, räntestöd, borgen, garantier, finansiering i form av eget kapital och andra arrangemang som inbegriper en ekonomisk förmån.

Som ett s.k. nollalternativ kan betraktas en lösning där författningsåtgärder inte vidtas. Om kundinformationssystemet för företagstjänster inte utvidgas så att det gäller alla de stöd enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget som de i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet avsedda statliga myndigheter eller sammanslutningar eller stiftelser

som beviljar stöd på myndigheternas vägnar beviljar och som omfattas av den lagens tillämpningsområde, finns det ingen information om hur skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet fullgörs. Stödets transparens, bedömningen av effekten och uppföljningen av inriktningen bevaras på den nuvarande nivån. Av företagen skulle fortfarande begäras uppgifter om beviljade stöd eftersom stödmyndigheternas informationssystem inte utbyter information sinsemellan. Det ovan beskrivna nollalternativet är inte förenligt med informationshanteringslagen.

Europeiska unionens skyldighet att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet gäller stöd enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget. Tillämpningsområdet för lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet motsvarar artikel 107.1 med undantag för stöd för primärproduktion inom jord- och skogsbruket och fiskerinäring. Stödmyndigheter enligt lagen är de statliga myndigheter till vars uppgifter det enligt lagstiftningen hör att sköta ärenden som gäller stöd eller stödprogram eller en sammanslutning eller en stiftelse som beviljar stöd på myndighetens vägnar. Kommuner, samkommuner, andra offentliga samfund eller offentligrättsliga inrättningar, bolag, stiftelser, föreningar och landskapet Åland är inte stödmyndigheter enligt lagens tillämpningsområde, men fördraget om Europeiska unionen och skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet gäller även dem. Landskapsförbund betraktas som ovannämnda andra offentliga samfund.

Registreringsskyldigheten gäller av orsaker relaterad till konsekvensen i lagstiftningen inte stöd för primärproduktion inom jord- och skogsbruket och fiskerinäring, och inte heller vissa statliga stöd som ska verkställas av jord- och skogsbruksministeriet. I fråga om primärproduktion inom jord- och skogsbruket och fiskerinäring gäller olika bestämmelser om EU:s anmälnings-, offentliggörande- och öppenhetsskyldighet och dessutom är stöden i fråga inte förenliga med tillämpningsområdet för lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet. Denna avgränsning innebär i praktiken att bl.a. stöd för hållbart skogsbruk (s.k. Kemera-stöd) och räntestöd för landsbygdsnäringar inte omfattas av registreringsskyldigheten. Primärproduktion inom jordbruk inbegriper också avbytarservice för lantbruksföretagare, pälsdjursuppfödare och renskötare, och avsikten är att registreringsskyldigheten i fråga om dem ska bedömas senare.

I kundinformationssystemet för företagstjänster ska ingå stöd enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget. Uppgifterna inbegriper också sådana de minimis-stöd som har beviljats av statliga myndigheter eller sammanslutningar eller stiftelser som beviljar stöd på myndigheternas vägnar. Jord- och skogsbruksministeriet ansvarar dock för att jord- och skogsbruksministeriets stöduppgifter meddelas till Europeiska kommissionen. Skattestöd registreras i kundinformationssystemet för företagstjänster och meddelas till kommissionen endast till den del uppgifterna är förenliga med EU:s skyldighet att iaktta öppenhet, dvs. gäller beslut om beviljade stöd som överstiger 500 000 euro. En ändring av sekretessbestämmelserna som gäller punktbeskattning förutsätter en övergripande granskning, vilket inte ingår i detta lagstiftningsprojekt (lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter (1346/1999)).

Kommuner, landskapsförbund och privata aktörer beviljar stöd enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget antingen som förmedlande organ på statens vägnar eller som egna stöd. Enligt den gällande lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster kan kommunerna i kundinformationssystemet för företagstjänster registrera uppgifter om stöd som beviljats företag, men kommunerna har inte rätt att se uppgifterna. Kommuner, landskapsförbund eller privata aktörer har hittills inte registrerat stöduppgifter i systemet. Kommunernas, samkommunernas och andra offentliga samfunds registreringsskyldighet kan bedömas senare när man har erfarenheter av hur kundinformationssystemet för företagstjänster fungerar mellan statliga myndigheter eller sam-

manslutningar eller stiftelser som beviljar stöd på myndigheternas vägnar. Registreringsskyldigheten ska konsekvent gälla hela kommunfältet eller en viss tydlig del av det i sin helhet (t.ex. alla kommunernas näringsbolag eller alla landskapsförbund).

Det finns inga mottagarspecifika offentliga uppgifter om andra skattestöd än skattestöd enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget, dvs. mottagaren av stöd meddelar inte det mottagna skattestödet till Skatteförvaltningen och Skatteförvaltningen gör inga kalkylerade bedömningar av skattestöd enligt mottagare. Finansministeriet bedömer det totala beloppet av dessa skattestöd på årsnivå. Det gemensamma datalagret ska inte inbegripa de skatteförmåner för näringslivet som inte betraktas som statligt stöd enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget. Denna typ av skatteförmåner är t.ex. olika sänkningar av punktskatt, sänkta mervärdesskattesatser och olika förmåner i anslutning till utgiftsperiodiseringar. Mottagarspecifika uppgifter om skattestöd finns bara om skattestöd enligt artikel 107, eftersom EU:s skyldighet att offentliggöra uppgifter och att iakttäta öppenhet förutsätter det. I enlighet med skyldigheten att iakttäta öppenhet finns det i den nationella lagstiftningen särskilda bestämmelser om skattestöds offentlighet och anmälan av skattestöd.

Finansministeriets projekt för utveckling och digitalisering av statsunderstödsverksamheten täcker understöd enligt den allmänna statsunderstödslagen, vilka är understöd för både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet. Inom projektet digitaliseras processen för beviljande av statsunderstöd vid ministerierna. Projektet gäller inte alla former av företagsstöd. Projektet för att digitalisera statsunderstöd stöder ett gemensamt datalager över företagsstöd så att uppgifter om stödbeslut som i nuläget fattats manuellt vid ministerierna i fortsättningen kan överföras elektroniskt till kundinformationssystemet för företagstjänster. Vid ministerierna finns det cirka 20 stycken stödprogram som till sitt omfång är små (sammanlagt cirka 70 stycken stödprogram) och som i nuläget beviljas manuellt. Dessutom kan stödmyndigheterna bevilja stöd utanför stödprogram, men deras belopp är litet. De stöd som i nuläget inte finns i informationssystemet ska överföras till kundinformationssystemet för företagstjänster via ett temporärt överföringsfönster till dess att uppgifter finns tillgängliga via det offentliga datalager som utvecklats inom ramen för projektet för utveckling och digitalisering av statsunderstödsverksamheten, uppskattningsvis tidigast 2021.

Statistikmyndigheten har enligt lagstiftningen omfattande rätt att få uppgifter för upprättande av statistik. Statistiklagen möjliggör inte att mottagarspecifika uppgifter lämnas ut, vilket är en förutsättning för övervakning av stödkumuleringen och fullgörande av skyldigheten att iakttäta öppenhet. Statistik upprättas på årsnivå. Alternativet möjliggör inte att det gemensamma utnyttjandet av uppgifterna utvidgas senare.

5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet

Europeiska kommissionens generaldirektorat för konkurrens uppmuntrar medlemsländerna att inrätta centraliserade informationssystem för att säkerställa att reglerna för statligt stöd när det gäller stöd som beviljats för ekonomisk verksamhet iakttas samt för att ordna en effektiv och kvalitativ rapportering med tanke på kommissionens skyldighet att offentliggöra uppgifter och att iakttäta öppenhet. Kommissionen har under EU:s utvidgningsrunda 2004–2007 och i samband med utvidgningsförhandlingarna med Kroatien förutsatt att nya medlemsländer ska ha ett nationellt stödregister. Italien och Estland har ett centraliserat nationellt de minimis-stödregister. I några medlemsländer, såsom Rumänien och Ungern, pågår en beredning för att inrätta centraliserade informationssystem. Danmark, Sverige och Norge har inget centraliserat datalager och inget nationellt de minimis-stödregister. Självstyrande landskaps och kommuners beslutanderätt och deras olika informationssystem har i olika länder ansetts vara problematiska när man överväger att inrätta nationella de minimis-stödregister.

6 Remissvar

Det kom in 29 utlåtanden och de lämnades av följande aktörer: Justitiekanslersämbetet, statsrådets kansli, justitieministeriet, finansministeriet, utrikesministeriet, inrikesministeriet, försvarsministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, miljöministeriet, kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, regionförvaltningsverkens förvaltnings- och utvecklingstjänster, Finlands näringsliv rf, Säkerhets- och kemikalieverket Tukes, Skatteförvaltningen, Livsmedelsverket, Transport- och kommunikationsverket Traficom, Statskontoret, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland, Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet, Finnvera Abp, Innovationsfinansieringsverket Business Finland, Business Finland Venture Capital Ab, Finlands filmstiftelse, Centralen för främjande av audiovisuell kultur AVEK (Kopioisto), Näringslivets forskningsinstitut, Statens ekonomiska forskningscentral VATT och Finlands Kommunförbund rf.

I utlåtandena understöddes i regel propositionen. Utlåtandena fäste uppmärksamhet bl.a. vid registreringskyldighetens tillämpningsområde i fråga om kommuner och samkommuner, behandlingen av personuppgifter, tidsfristen på 14 dygn när det gäller skyldigheten att registrera uppgifter om beviljande av stöd, behovet av att precisera de uppgifter som ska registreras när det gäller vissa stöd och ökningen av arbetsmängden i fråga om i synnerhet uppgifter som ska registreras retroaktivt. Justitiekanslersämbetet fäste i sitt utlåtande uppmärksamhet vid behandlingen av personuppgifter och bedömningen av förslaget grundlagsenlighet. Statsrådets kansli, försvarsministeriet och regionförvaltningsverken meddelade att de inte hade något att kommentera i frågan. Enligt forskningsinstituten förbättrar propositionen transparensen i stödsystemet och den empiriska bedömningen av stödets effekt ökar. Dessutom förbättrar propositionen förutsättningarna för och transparensen i uppföljningen av systemet för företagsstöd.

Utifrån utlåtandena justerades 10 § 1 och 4 mom. och kompletterades motiveringen. Justitieministeriet ansåg det med tanke på grundlagsutskottets ställningstagande nödvändigt att det i 10 § 1 mom. nämns att de nuvarande uppgifter enligt 7 § som finns i kundinformationssystemet för företagstjänster kan lämnas ut endast till behövliga delar. Dessutom korrigerades på basis av justitieministeriets utlåtande 10 § 4 mom. så att uppgifter kan lämnas ut till Statistikcentralen utöver det som föreskrivs i 14 och 15 § i statistiklagen (280/2004). I 10 § 1 och 4 mom. gjordes dessutom tekniska justeringar på basis av jord- och skogsbruksministeriets och justitieministeriets utlåtanden. Motiveringen kompletterades i fråga om behandlingen av personuppgifter och bedömningen av grundlagsenligheten i enlighet med Justitiekanslersämbetets och justitieministeriets utlåtanden. I fråga om uppgifter som ska meddelas retroaktivt gäller registreringskyldigheten endast existerande uppgifter. Skyldigheten att registrera trafik tjänster justerades i enlighet med kommunikationsministeriets förslag. Dessutom gjordes det tekniska justeringar i motiveringen.

Denna regeringsproposition har laggranskats vid justitieministeriet. Propositionen har därefter genomgått Justitiekanslersämbetets förhandsgranskning.

7 Specialmotivering

7.1 Lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster

3 §. Definitioner. Det föreslås att i 1 punkten ändras definitionen av företag så att den motsvarar definitionen av företag enligt EU-bestämmelserna om statligt stöd. I propositionen utvidgas den definition av företag som finns i lagen, men ändringens praktiska betydelse är sannolikt liten, eftersom i Finland är största delen av dem som beviljas stöd för ekonomisk verksamhet regi-

RP 69/2020 rd

strerade i företags- och organisationsdatabasen. Skillnaden jämfört med den gällande definitionen är att den nya definitionen av företag enligt EU-bestämmelserna om statligt stöd också inbegriper sådant stöd för ekonomisk verksamhet som beviljas personer, såsom startpeng. Den nya definitionen av företag omfattar den gällande lagens definition av företag med vilken avses företag och organisationer som registrerats i företags- och organisationsdatasystemet i enlighet med företags- och organisationsdatalagen samt motsvarande utländska företag och sammanslutningar. Också i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet motsvarar begreppet ekonomisk verksamhet definitionen enligt EU-bestämmelserna om statligt stöd. Enligt förslaget ska med företag avses enheter som bedriver ekonomisk verksamhet, oavsett deras rättsliga form och hur de finansieras.

I EU-bestämmelserna om statligt stöd är både begreppet företag och begreppet ekonomisk verksamhet omfattande. Europeiska unionens domstol har följdenligt definierat företag som en enhet som bedriver ekonomisk verksamhet, oavsett enhetens rättsliga form och hur den finansieras. Avgörande vid bedömningen är den bedrivna verksamhetens natur. Ekonomisk verksamhet är all verksamhet där varor eller tjänster erbjuds på en marknad. Även enheter som inte eftersträvar vinst kan bedriva ekonomisk verksamhet. Verksamheten kan vara av ekonomisk natur även om den inte inbegriper skyldigheter som baserar sig på det allmänna intresset, särskilda rättigheter, ensamrätt eller stöds med offentliga medel. Enbart köp eller anskaffning av nyttigheter betraktas i princip inte som ekonomisk verksamhet, om nyttigheterna har anskaffats för att användas i annan än ekonomisk verksamhet. Också en privat yrkes- eller näringsidkare kan bedriva ekonomisk verksamhet. Av definitionen av begreppet ekonomisk verksamhet följer att tillämpningsområdet inte omfattar t.ex. socialskyddsförmåner som betalas direkt till fysiska personer.

Med företag avses i enlighet med företags- och organisationsdatalagen företag och organisationer som registrerats i företags- och organisationsdatasystemet samt motsvarande utländska företag och sammanslutningar. Enligt 2 § i den lagen avses med organisation privat- och offentlighetsrättsliga juridiska personer som nämns i 3 § 1 mom. och med företag en organisation som bedriver näringsverksamhet samt en fysisk persons näringsverksamhet samt andra i 3 § 1 mom. nämnda enheter som ska registreras. Företag och organisationer som ska registreras i företags- och organisationsdatasystemet är enligt 3 §

- 1) fysiska personer eller dödsbon som bedriver näringsverksamhet,
- 2) öppna bolag, kommanditbolag, aktiebolag, andelslag, föreningar, stiftelser och andra privaträttsliga juridiska personer,
- 3) staten och statliga inrättningar, kommuner, samkommuner, församlingar och andra religions-samfund samt andra offentlighetsrättsliga juridiska personer,
- 4) europabolag, europaandelslag samt europeiska ekonomiska intressegrupperingar,
- 5) utländska organisationers eller stiftelsers filialer i Finland,
- 6) utländska näringsidkare som i enlighet med mervärdesskattelagen (1501/1993) ska föras in i registret över mervärdesskattskyldiga,
- 7) närings- eller beskattningssammanslutningar som avses i inkomstskattelagen (1535/1992), samt
- 8) samfällda förmåner som avses i inkomstskattelagen.

Ändringen av definitionen av företag påverkar inte dem som i nuläget använder kundinformationssystemet för företagstjänster eller stödmyndigheternas verksamhet.

Det föreslås att i paragrafens 2 punkt utvidgas definitionen av företagstjänster så att den också avser de stöd som erbjuds eller beviljas av eller betalas med medel från de stödmyndigheter som avses i 2 § 3 punkten i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet.

De stödmyndigheter som avses i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet är bl.a. statsrådets kansli, arbets- och näringsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, finansministeriet, kommunikationsministeriet, miljöministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, justitieministeriet, utrikesministeriet, Skatteförvaltningen, Statskontoret, närings-, trafik- och miljöcentralerna, arbets- och näringsbyråerna, Innovationsfinansieringsverket Business Finland, Business Finland Venture Capital Ab, statens specialfinansieringsbolag, regionförvaltningsverken, Livsmedelsverket, Transport- och kommunikationsverket, ARA Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet, energimyndigheten, Centralen för främjande av audiovisuell kultur AVEK (Kopioisto), Finlands filmstiftelse och beskickningar som hör till Finlands utrikesrepresentation. Även Sitra och Finlands Bank har beviljat enskilda stöd.

Andra än statliga stödmyndigheter som avses i 2 § 3 punkten i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet är i nuläget Business Finland Venture Capital Ab, Centralen för främjande av audiovisuell kultur AVEK (Kopioisto) och Finlands filmstiftelse.

De förmedlande organ enligt 2 § 13 punkten i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfundsprojekt som det hänvisas till i 3 § 2 punkten i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster är i nuläget arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, fyra närings-, trafik- och miljöcentraler, nio landskapsförbund och Business Finland Oy. Uppgifter om beviljande och betalning av strukturfundsmedel kan registreras i kundinformationssystemet för företagstjänster redan med stöd av den gällande lagstiftningen. Uppgifter om stöd finns i informationssystemet EURA, som ägs av arbets- och näringsministeriet. Uppgifterna om beviljande och betalning av strukturfundsmedel utvidgar för sin del omfattningen av datalagret för företagsstöd i fråga om EU-finansieringsprogram. Landskapsförbunden ska således omfattas av registreringsskyldigheten till den del de beviljar stöd på statens vägnar som förmedlande organ.

Ändringen av definitionen av företagstjänster påverkar inte dem som i nuläget använder kundinformationssystemet för företagstjänster eller stödmyndigheternas verksamhet.

Det föreslås att det i definitionen av kunduppgifter i 3 punkten i paragrafen ska tas in ett omnämmande av de uppgifter som avses i den nya 7 a §, eftersom det i lagen föreskrivs om användning av kunduppgifter.

Till 3 § ska det fogas ett nytt 4 mom. där skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iakttä öppenhet definieras. Enligt den avses med skyldighet att offentliggöra uppgifter och att iakttä öppenhet de skyldigheter som anges i de gruppundantagsförordningar som antagits av Europeiska kommissionen med stöd av artikel 1 i rådets förordning (EG) nr 994/98 om tillämpningen av artiklarna 92 och 93 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen på vissa slag av övergripande statligt stöd och artikel 1 i rådets förordning (EU) 2015/1588 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på vissa slag av övergripande statligt stöd och de skyldigheter att offentliggöra uppgifter och att iakttä öppenhet

som fastställs i kommissionens riktlinjer och ramar för statligt stöd. Kommissionens riktlinjer och ramar för statligt stöd har utfärdats om bredbandsstöd, regionalstöd, stöd för film- och AV-branschen, riskfinansieringsstöd, stöd för flygplatser och flygbolag, energi- och miljöskyddsstöd, stöd för forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet, undsättnings- och omstrukturingsstöd, stöd för att främja viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse samt stöd som kommissionen fr.o.m. den 1 juli 2016 har godkänt direkt med stöd av grundfördraget.

I fråga om skyldigheten att offentliggöra uppgifter om stöd och att iaktta öppenhet finns enligt 2 a § i lagen om tillämpning av vissa av Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd bestämmelser om en skyldighet för staten, kommuner, samkommuner, andra offentliga samfund eller offentligrättsliga inrättningar, bolag, stiftelser, föreningar eller statens specialfinansieringsbolag att, när de beviljar stöd, anmäla uppgifter om individuella statliga stöd för offentliggörande i de gruppundantagsförordningar som antagits av kommissionen med stöd av artikel 1 i rådets förordning (EG) nr 994/98 om tillämpningen av artiklarna 92 och 93 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen på vissa slag av övergripande statligt stöd och artikel 1 i rådets förordning (EU) 2015/1588 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på vissa slag av övergripande statligt stöd. Om beviljande av ett individuellt statligt stöd grundar sig på ett kommissionsbeslut som fattats genom ett anmälningsförfarande enligt artikel 108.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, ska de skyldigheter att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet som nämns i det beslutet iakttagas. Det är fråga om en informativ bestämmelse som syftar till att säkerställa att den skyldighet att offentliggöra uppgifter som finns i EU-lagstiftningen om statligt stöd och som förpliktar Finland fullgörs.

Skyldigheten gäller i stor utsträckning alla aktörer som beviljar offentliga medel när förutsättningarna för statligt stöd enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget uppfylls och stöd beviljas antingen som stöd enligt bestämmelserna i de gällande gruppundantagsförordningarna eller utifrån kommissionens beslut som fattats i ett anmälningsförfarande enligt artikel 108.3 i EUF-fördraget.

Enligt 2 a § i lagen om tillämpning av vissa av Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd ansvarar den aktör som beviljar stöd för att skyldigheten att offentliggöra uppgifter om stöd och att iaktta öppenhet fullgörs. Om stöd t.ex. beviljas av en närings-, trafik- och miljöcentral (NTM-central) som statlig myndighet ska den också se till att skyldigheten att offentliggöra uppgifter om stöd och att iaktta öppenhet fullgörs. Den myndighet som ansvarar för fullgörandet av skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet måste alltså se till att de uppgifter enligt gruppundantagsförordningarna som ska offentliggöras och motsvarande uppgifter som grundar sig på andra regler för statligt stöd och som ska offentliggöras förs in antingen manuellt eller elektroniskt i det nationella informationssystemet.

I nuläget omfattar skyldigheterna att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet enligt EU-bestämmelserna om statligt stöd inte arrangemang som grundar sig på kommissionens beslut 2012/21/EU som gäller tjänster av allmänt ekonomiskt intresse (SGEI) samt kommissionens riktlinjer för SGEI-tjänster 2012/C8/02, eftersom det i dem finns särskilda bestämmelser om skyldigheten att offentliggöra uppgifter. Skyldigheten att offentliggöra uppgifter om stöd gäller i nuläget inte sådant stöd för sjöfart som grundar sig på riktlinjerna för statligt stöd till sjötransport (2004/C 13/03). Stödarrangemang som finansieras utifrån Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70 omfattas inte av skyldigheten att offentliggöra uppgifter om stöd. Skyldigheten att offentliggöra uppgifter gäller inte heller gamla stödprogram som redan har godkänts med stöd av grundfördraget och som inte har anpassats så att de är förenliga med de reviderade reglerna för statligt stöd samt bestämmelserna om s.k. de minimis-stöd som gäller stöd av mindre betydelse.

4 §. Kundinformationssystemet. Det föreslås att det i 4 § 1 mom. tas in ett omnämmande av att de aktörer som ska registrera uppgifter är de stödmyndigheter som avses i 2 § 3 punkten i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet. Med stödmyndighet avses den statliga myndighet till vars uppgifter det enligt lagstiftningen hör att sköta ärenden som gäller stöd eller stödprogram eller en sammanslutning eller en stiftelse som beviljar stöd på myndighetens vägnar. Med stödmyndighet avses den statliga myndighet som enligt annan lagstiftning är stödmyndighet för ett statligt stöd. Det anges alltså inte i lagen vilken myndighet som i varje enskilt fall utövar stödmyndighetens behörighet. Detaljerade bestämmelser om statens förvaltningsorganisation och de därmed anslutna myndigheternas uppgifter finns i den lag som gäller respektive myndighet och de förordningar som har utfärdats med stöd av den lagen.

I praktiken bereder t.ex. ministerierna stödprogram och de enskilda stöd utanför stödprogram som grundar sig på statsbudgeten. Det egentliga beviljandet av stöd sker ofta inom regionalförvaltningen, t.ex. vid närings-, trafik- och miljöcentralerna och Skatteförvaltningen.

De stödmyndigheter som avses i lagen är bl.a. statsrådets kansli, arbets- och näringsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, finansministeriet, kommunikationsministeriet, miljöministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, justitieministeriet, utrikesministeriet, Skatteförvaltningen, Statskontoret, närings-, trafik- och miljöcentralerna, arbets- och näringsbyråerna, Innovationsfinansieringsverket Business Finland, Business Finland Venture Capital Ab, statens specialfinansieringsbolag, regionförvaltningsverken, Livsmedelsverket, Transport- och kommunikationsverket, ARA Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet, energimyndigheten, Centralen för främjande av audiovisuell kultur AVEK (Kopioisto), Finlands filmstiftelse och beskickningar som hör till Finlands utrikesrepresentation. Aven Sitra och Finlands Bank har beviljat enskilda stöd.

Enligt 6 § 1 mom. är arbets- och näringsministeriet och de i 4 § 1 mom. avsedda aktörer som registrerar uppgifter i kundinformationssystemet gemensamt personuppgiftsansvariga i fråga om kundinformationssystemet. Arbets- och näringsministeriet svarar enligt 6 § 2 mom. för kundinformationssystemets allmänna funktion och för den tekniska anslutningen för registrering, samkörning, utlämnande och annan behandling av uppgifterna. Arbets- och näringsministeriet svarar för datasystemets användbarhet samt för integriteten, skyddet och bevarandet av de uppgifter som ingår i datasystemet. Arbets- och näringsministeriet svarar i fråga om behandlingen av personuppgifter i kundinformationssystemet för inbyggt dataskydd och dataskydd som standard enligt artikel 25, säkerhet i samband med behandlingen enligt artikel 32, konsekvensbedömning avseende dataskydd enligt artikel 35 och förhandssamråd enligt artikel 36 i dataskyddsförordningen samt för andra sådana i dataskyddsförordningen föreskrivna skyldigheter för den personuppgiftsansvarige som gäller informationssäkerheten i datasystemet. Arbets- och näringsministeriet har inte rätt att bestämma över de uppgifter som registrerats i datasystemet eller att lämna ut dem, om inte något annat föreskrivs i lag. Enligt 6 § 3 mom. fungerar de i 4 § 1 mom. avsedda aktörer som registrerar uppgifter i kundinformationssystemet som personuppgiftsansvariga i fråga om de uppgifter som de själva registrerat i systemet, svarar för andra skyldigheter för den personuppgiftsansvarige än de som avses i 6 § 2 mom. samt beslutar om utlämnande via kundinformationssystemet av de uppgifter de själva registrerat. Den aktör som registrerat uppgifter i kundinformationssystemet svarar för att uppgifterna är korrekta och uppdaterade.

Enligt paragrafens 1 mom. registreras uppgifter för att utnyttjas gemensamt och för de ändamål som anges i 5 §. Det föreslås att till 5 § fogas ett nytt 4 mom. enligt vilket de i 7 a § avsedda uppgifter som fås ur kundinformationssystemet används för övervakning av stödkumuleringen av s.k. stöd av mindre betydelse, dvs. de minimis-stöd, och för fullgörandet av skyldigheten att

offentliggöra uppgifter och att iakttä öppenhet samt för upprättande av statistik. Enligt förslaget ska 4 § 1 mom. kompletteras på motsvarande sätt så att uppgifter registreras också för de ändamål som anges i 5 §. Det kan övervägas om det gemensamma utnyttjandet av uppgifter senare helt eller delvis kan utvidgas till att gälla t.ex. uppgifter enligt 7 §.

5 §. Ändamålet med kundinformationssystemet. Det föreslås att ett nytt 4 mom. fogas till 5 §. Det ska i lag föreskrivas om nya ändamål. Enligt förslaget används de i 7 a § avsedda uppgifter som fås ur kundinformationssystemet för övervakning av kumuleringen av stöd enligt kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse, dvs. så kallade de minimis-stöd, och för fullgörande av skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iakttä öppenhet samt för upprättande av statistik. Utvidgningen av kundinformationssystemet för företagstjänster så att det omfattar företagsstöd betyder inte att de nya personuppgiftsansvariga börjar omfattas av det mer omfattande ändamål som avses i 5 § 1–3 mom. i lagen. Begränsningen innebär att nya personuppgiftsansvariga inte kan få uppgifter om t.ex. specialfinansieringsbolaget Finnvera Abp:s kunder, bedömningar av ett företags förutsättningar för lönsam verksamhet, de uppgifter om ett företag som har registrerats i kreditregistret eller uppgifter om planer som gäller utvecklande av ett företags affärsverksamhet. På motsvarande sätt ska de personuppgiftsansvariga som inte är stödmyndigheter enligt 2 § 3 punkten i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet inte få tillgång till de stöduppgifter som avses i 7 a §.

Statistikcentralens roll som förmedlare av uppgifter om företagsstöd via tjänster för forskare så att forskare kan utnyttja dem kommer inte att ändras genom propositionen. Arbets- och näringsministeriet kan offentliggöra offentliga uppgifter om beviljade och betalade stöd och lämna ut dem via ett allmänt datanät. Avsikten är att skapa en offentlig sökportal över stödmottagare och beviljade stödbelopp för att öka transparensen. En del av stödmyndigheterna offentliggör i nuläget uppgifter via ett allmänt datanät och en del lämnar ut uppgifter mot en särskild begäran om information.

7 a §. De uppgifter om statligt stöd enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som ska registreras i kundinformationssystemet. Paragrafen är ny. I paragrafens 1 mom. ska det anges att utöver vad som föreskrivs i 7 § är den stödmyndighet som avses i 2 § 3 punkten i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet skyldig att i kundinformationssystemet registrera uppgifter om beviljande och betalning av sådant stöd som uppfyller de förutsättningar för statligt stöd som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Arbets- och näringsministeriet samordnar genomförandet av EU:s regler om statligt stöd i Finland, utom när det gäller stöd som hör till jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. Arbets- och näringsministeriet har till uppgift att bl.a. konsultera stödmyndigheterna och meddela Europeiska kommissionen om statliga stöd. Enligt 6 § i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet (429/2016) ger företagsstödsdelegationen utlåtande om huruvida ett stödprogram eller ett enskilt stöd utanför stödprogrammet uppfyller förutsättningarna för statligt stöd enligt EU-lagstiftningen. Registreringsskyldigheten gäller skattestöd endast till den del de omfattas av skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iakttä öppenhet, dvs. den gäller endast beviljade stödbeslut som överstiger 500 000 euro. I fråga om skattestöd anser kommissionen att detta betyder årligt stöd till företag till minst det nämnda beloppet. Registreringsskyldigheten gäller alla stöd oberoende av det beviljade eller betalade stödets storlek. Upphävda beslut om beviljande eller betalning kan också registreras.

Registreringsskyldigheten gäller av orsaker relaterad till konsekvensen i lagstiftningen inte stöd för primärproduktion inom jord- och skogsbruket och fiskerinäring, och inte heller vissa statliga stöd som ska verkställas av jord- och skogsbruksministeriet. I fråga om primärproduktion inom

RP 69/2020 rd

jord- och skogsbruket och fiskerinäring gäller andra bestämmelser om EU:s anmälnings-, of-fentliggörande- och öppenhetsskyldighet och dessutom är stöden i fråga inte förenliga med till-lämpningsområdet för lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet. Registreringsskyldigheten gäller inte till exempel statligt stöd enligt kommission-ens förordning (EU) nr 702/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, till den del stödet gäller primärproduktion. Denna avgränsning innebär i praktiken att bl.a. stöd för hållbart skogs-bruk (s.k. Kemera-stöd) och räntestöd för landsbygdsnärings inte omfattas av registrerings-skyldigheten. Primärproduktion inom jordbruket inbegriper också avbytar-service för lantbruks-företagare, pälsdjursuppfödare och renskötare, och avsikten är att registrerings-skyldigheten i fråga om dem ska bedömas senare. De anskaffningar av trafik-tjänster inom kommunikations-ministeriets förvaltningsområde som överensstämmer med den s.k. trafikavtalsförordningen (Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70) omfattas av tillämpningsområdet för artikel 107.1 i EUF-fördraget, om de s.k. Altmark-kriteri-erna inte uppfylls. Uppfyllande av registrerings-skyldigheten förutsätter i fråga om anskaffning-arna av trafik-tjänster en bedömning från fall till fall. Alla stöd som kommunikationsministeriet beviljar tågtrafiken omfattas t.ex. av registrerings-skyldigheten.

Tillämpningsområdet för lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekono-misk verksamhet är stöd enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget, med undantag för stöd för primär-produktion inom jord- och skogsbruket och fiskerinäring. Lagens tillämpningsområde omfattar enligt den etablerade tolkningen också de minimis-stöd samt stöd enligt SGEI de minimis-för-ordningen. De minimis-stöd och SGEI de minimis-stöd uppfyller förutsättningarna enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget i den bemärkelsen att på dem tillämpas EU-bestämmelserna om statligt stöd. Kommissionen har dock ansett att stöd som uppfyller förutsättningarna enligt den all-männa de minimis-förordningen eller SGEI de minimis-förordningen på grund av sin ringa be-tydelse inte uppfyller alla kriterier för statligt stöd enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget. Regi-streringsskyldigheten enligt propositionen gäller dock också stöd som beviljas med stöd av den allmänna de minimis-förordningen och SGEI de minimis-förordningen.

Uppgifter som ska registreras är stödtagarens namn, stödtagarens FO-nummer, det beviljade stödet i euro, det betalade stödet i sin helhet i euro och de totala utgifterna per år. Dessutom registreras som uppgifter om stödtagaren bl.a. bransch, typ av företag, företagets storlek mätt i antalet anställda, område, datum och år för beviljande samt information om huruvida stödet har beviljats som de minimis-stöd. Uppgifter som ska registreras är också det nominella värdet på kapitalinvesteringen, det beviljade lånet och den beviljade garantin samt lånebeståndet som gäl-ler räntestödet. Dessutom ska i kundinformationssystemet som permanenta uppgifter registreras följande uppgifter om stöd: stödmyndighet, namnet på de finansiella intermediärerna, stödpro-gram/privat stöd utanför stödprogrammet inklusive artikeln om statligt stöd och stödnummer, typen av stöd eller stödinstrument (t.ex. understöd, lån, garantier, skattestöd, räntestöd, skatte-frihet, riskfinansiering, någon annan typ eller något annat instrument), stödform (t.ex. investe-ringsstöd, stöd för verksamhetsmiljö, produktionsstöd), målet med stödet, om det är fråga om SGEI-stöd, de minimis-stöd eller stöd som medfinansieras av EU, året då stödet tagits i bruk, stödets giltighetstid, stödätgårdens referensnummer (kommissionens referensnummer). Perma-nenta uppgifter registreras endast en gång. Uppgifter om beviljade och betalade stöd riktas till stödprogrammen i fråga.

De uppgifter om beviljande och betalning av stöd som ska registreras avviker enligt typen av stöd (t.ex. understöd, lån, garantier, kapital, skattestöd, riskfinansiering, räntestöd). I fråga om understöd, lån, garantier, kapital, riskfinansiering eller räntestöd registreras det beviljade stödets

RP 69/2020 rd

nominella värde. Till exempel i fråga om lån registreras det beviljade stödets nominella värde, uppgifter om det betalade stödet enligt beslutet om utbetalning samt det slutliga stödets belopp. Skattestöds belopp ska i enlighet med artikel 9 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 meddelas inom vissa intervall. I fråga om skattestöd offentliggörs inte det exakta eurobeloppet av det stöd som har beviljats ett enskilt företag. Business Finland Venture Capital Ab har i fråga om investeringar i kapitalfonder meddelat uppgifter till kommissionens informationssystem för öppenhet inom sex månader från det att fonden har gjort en investering i företaget, dvs. från den dag då investeringen betalas. Med beviljade uppgifter avses i praktiken betalade uppgifter. I fråga om dem meddelas beloppet av den beviljade investeringen i en kapitalfond i enlighet med artikel 9.2 i gruppundantagsförordningen med stöd av ett intervall i euro. Beviljade stöd är enligt avtalen om investeringar i kapitalfonder konfidentiella. De beviljade investeringarna i kapitalfonder ska offentliggöras i kommissionens öppenhetsportal inom sex månader från det att de har betalats. Till exempel i fråga om lån registrerar Statskontoret inte uppgifter om utbetalade stöd som baserar sig på Innovationsfinansieringsverket Business Finlands betalningsbeslut.

I reglerna för beräkning av de minimis-stöd har stödets belopp definierats enligt följande:

1. Direkta understöd: Stödbeloppet är detsamma som beloppet av hela understödet. Om understöd betalas ut i flera omgångar beräknas stödbeloppet i princip så att stödet diskonteras till sitt värde vid den tidpunkt då det beviljas.
2. Lån: a) Stödbeloppet är skillnaden mellan marknadsräntan och den ränta som företaget betalar diskonterad till den tidpunkt då lånet beviljades, b) Stödbeloppet har beräknats med hjälp av den förenklade beräkningsmetod som kommissionen fastställt (artikel 4.3 b i förordningen).
3. Garantier: a) Garantier till små och medelstora företag: stödbeloppet beräknas som skillnaden mellan garantiavgiften till marknadspris (s.k. säkerhetsavgift) och den nedsatta garantiavgiften (artikel 4.6 c i förordningen), b) Garantier till stora, små och medelstora företag: stödbeloppet beräknas som ränteskillnaden mellan lånet till marknadspris och det lån som erhållits med hjälp av garantin, c) Garantier till stora och små företag: stödbeloppet beräknas med hjälp av den beräkningsmetod som kommissionen fastställt (artikel 4.6 b i förordningen).
4. Kapitaltillskott, riskkapitalinvesteringar och riskfinansiering i form av/med karaktär av eget kapital. Räknas i sin helhet som stöd.

Ytterligare information om beräkning av de minimis-stödets belopp finns på adressen <https://tem.fi/documents/1410877/2851861/Opas+de+minimis-tuista+%282015%29/d1c03961-09db-4f81-af50-3dfaae57c4c6/Opas+de+minimis-tuista+%282015%29.pdf>.

Beräkningen av räntestöd på Innovationsfinansieringsverket Business Finlands lån avviker till vissa delar från beräkningen av räntestöd enligt den gällande de minimis-förordningen. Beräkningen av bruttobidragsekivalenten för lån som beviljas med stöd av artikel 25 i den allmänna gruppundantagsförordningen inbegriper fastställande av den låneandel som, om projektet misslyckas, inte behöver återkrävas och som har godkänts av Europeiska kommissionen 2008, när den underrättades om den statliga stödordningen nr 356/2017. Stödets totala belopp, dvs. det betalade stödet, utgörs av det räntestöd som influtit, den låneandel som annullerats och det extra räntestöd som ska beviljas för det återstående lånekapitalet. Innovationsfinansieringsverket Business Finland är skyldigt att registrera uppgifterna.

RP 69/2020 rd

I fråga om räntestöd som beviljas för bostadsbyggande registreras endast uppgifter om hur mycket räntestöd som har betalats på årsnivå. Finansierings- och utvecklingscentralen för bostadsbyggandet har när den fattar beslut om räntestödslån ingen information om hur mycket räntestöd stödtagaren i praktiken kommer att betala. Lånet lyfts senare hos en bank och Statskontoret betalar räntestödet till banken. Beloppet av det betalade räntestödet fastställs under lånets livscykel. Statskontoret registrerar dessa uppgifter om räntestöd för bostadsbyggande.

I fråga om garantier som beviljas för bostadsbyggande registreras endast uppgifter om det lånebelopp som godkänts inom ramen för garantin. Beräkningsgrunderna för de minimis-stöd för beräkning av en garantis stödintensitet torde inte lämpa sig för beräkningen av stödbeloppet för garantier som gäller räntestödslån. Till skillnad från i de beskrivna beräkningsgrunderna kan ett lånebelopp som gäller räntestödslån täcka till och med 95 procent av projektkostnaderna, garantiavgift behöver inte tas ut, lånetiden kan vara till och med 40 år och på marknaden finns inga sådana motsvarande lån som kan utgöra jämförelseobjekt för den marknadsbaserade garantiavgiften. När en garantis stödintensitet bedöms bör man dock beakta även att garantin till sin form är en fyllnadsborgen och den primära säkerheten för ett lån är en säkerhet i form av en fastighet. Garantin realiserar alltså i praktiken inte till hela ansvarsförbindelsens belopp utan endast till det belopp som inte erhålls efter realiseringen av säkerheten. Denna typ av garantier-sättningsavgifter har t.ex. 2019 betalats endast till personkunder.

I paragrafens 2 mom. ska det anges att uppgifter om beviljande av stöd ska registreras inom två veckor, dvs. 14 dygn, från det att stödet har beviljats. Tidsfristen gäller också stöd som omfattas av skyldighet att tillhandahålla allmännyttiga tjänster (SGEI). Uppgifter om skattestöd ska offentliggöras inom ett år från det att skattedeklarationen har lämnats in. Detta betyder i praktiken i fråga om punktskattestöd att uppgifter om betalning av skattestöd som beviljas i samband med skattedeklaration ska registreras inom ett år från det att skattedeklarationen för kalenderårets sista skatteperiod lämnats in. Datum för beslut om punktskattestöd som beviljas genom beslut om återbetalning är alltid den sista dagen i kalenderåret och uppgifterna ska registreras inom ett år från denna dag. De nuvarande behandlingstidtabellerna för uppgifter om skattestöd ska inte ändras genom denna proposition. Tidsfristerna gäller också korrigerade beslut om beviljande, betalningsbeslut och beslut om återkrav.

Övervakningen av stödkumuleringen kräver aktuella uppgifter om de beviljade stöden. Enligt artikel 9 i den allmänna gruppundantagsförordningen ska information om beviljade stöd lämnas ut till Europeiska kommissionen inom sex månader för att fullgöra skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet. Tidsfristen ska anges eftersom det är fråga om fullgörande av en skyldighet. Uppgifter om betalningen av stöd ska registreras före utgången av januari kalenderåret efter betalningsåret. Tidsfristen gäller också stöd som omfattas av skyldighet att tillhandahålla allmännyttiga tjänster. Tidsfristen har betydelse med tanke på de stöd för vilka stödbeslut fattas manuellt. Uppgifter om betalade skattestöd registreras retroaktivt inom ett år från det att skattedeklarationen har lämnats in. Till exempel uppgifter om de skattestöd som har beviljats 2019 registreras i kundinformationssystemet 2021.

Med tanke på den kunskapsbaserade ledningen är det ändamålsenligt att uppgifter sparas i kundinformationssystemet för företagstjänster i 5–10 år. Det möjliggör utöver granskningsperioden på tre år när det gäller övervakningen av att skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet fullgörs också att stödmyndigheterna får tillgång till övervakningsuppgifter från en lite längre period och att offentliga uppgifter som är avsedda att offentliggöras via ett öppet datanät kan tas in i en offentlig söktjänst. Enligt 9 § i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster ska uppgifter om en fysisk person avföras ur datasystemet senast fem år efter det att uppgifterna i fråga senast har behandlats för att producera tjänster. En uppgift avförs

dock inte, om det är nödvändigt att bevara uppgiften för fullgörandet av en uppgift som grundar sig på lag eller på grund av ett anhängigt ärende.

10 §. Utlämnande av uppgifter ur kundinformationssystemet. Det ska till paragrafen fogas ett nytt 4 och 5 mom. där det föreskrivs om utlämnande av de uppgifter som avses i den nya 7 a §. Dessutom ska paragrafens 1 mom. ändras så att det i början av momentet tas in en avgränsning av de uppgifter som avses i det nya 4 och 5 mom. Avgränsningen är behövlig eftersom det annars i enlighet med 1 mom. är möjligt att lämna ut även de uppgifter som avses i det nya 4 och 5 mom. till de aktörer som nämns i 1 mom.

I 1 mom. i paragrafen ska det också tas in ett omnämnande av att uppgifter kan lämnas ut i den mån de är behövliga för tillhandahållande av företagstjänster. Trots att detta omnämnande av behövlighet inte finns i den gällande lagen, anses det vara befogat med beaktande av riskdagens grundlagsutskotts utlåtandepraxis. Grundlagsutskottet har t.ex. i sitt utlåtande GrUU 17/2016 rd behandlat bestämmelser om rätt att få och skyldighet att lämna ut uppgifter trots sekretess och utformningen av sådana bestämmelser. Utskottet har konstaterat att myndigheternas rätt att få och möjlighet att lämna ut uppgifter kan gälla "behövliga uppgifter" för ett visst syfte, om lagen ger en uttömmande förteckning över innehållet i uppgifterna. Om innehållet däremot inte anges i form av en förteckning, ska det i lagstiftningen ingå ett krav på att "uppgifterna är nödvändiga" för ett visst syfte (se GrUU 17/2016 rd, s. 5). I det förslag som behandlas i denna proposition finns det i 10 § 1 mom. i fråga om uppgifter som ska lämnas ut en hänvisning till de uppgifter som avses i 7 § 2 och 3 mom. I nämnda 7 § 2 och 3 mom., i vilka det alltså nu inte föreslås några ändringar i de gällande bestämmelserna, räknas det upp olika uppgifter som gäller bl.a. företaget, dess verksamhet och ansvarspersoner. Det är till denna del alltså fråga om sådana bestämmelser som strävar efter att identifiera informationsinnehåll i fråga om vilka det med beaktande av grundlagsutskottets utlåtandepraxis kan bedömas vara tillräckligt att rätten att lämna ut uppgifter är kopplad till att uppgifterna är behövliga med tanke på syftet i fråga.

Enligt paragrafens nya 4 mom. får uppgifter som avses i 7 a § oberoende av sekretessbestämmelserna och andra bestämmelser om gemensamt utnyttjande av uppgifter lämnas ut till de stödmyndigheter som avses i 2 § 3 punkten i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet i den mån de är behövliga för ändamål enligt 5 § 4 mom. i den lagen. Med ändamål enligt 5 § 4 mom. i avses användning av uppgifter för övervakning av kumuleringen av stöd enligt kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse, för fullgörande av skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iakttäta öppenhet och för upprättande av statistik. Med andra bestämmelser om användning av uppgifter hänvisas det till de bestämmelser som avses i den gällande lagen. Uppgifter om företagsstöd bör, trots att de innehåller sekretessbelagda uppgifter, kunna lämnas ut till stödmyndigheterna (statliga myndigheter eller sammanslutningar eller stiftelser som beviljar stöd på myndigheternas vägnar) så att användningsändamålet med registret uppnås. Med uppgifter om företagsstöd avses i detta sammanhang t.ex. sådana uppgifter om beviljade stödbelopp som behövs för skötseln av en lagstadgad uppgift att övervaka stödkumuleringen. Det nya 4 mom. tillämpas endast när det gäller företagsstöd enligt 7 a §, dvs. statligt stöd enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. I momentet ska det också föreskrivas om möjligheten att till Statistikcentralen lämna ut de uppgifter som är nödvändiga för att upprätta statistik, utöver det som föreskrivs i 14 och 15 § i statistiklagen (280/2004). Eftersom utgångspunkten i dessa bestämmelser i statistiklagen i fråga om Statistikcentralens rätt att få uppgifter är att den gäller uppgifter som är nödvändiga med tanke på upprättandet av statistik, har bestämmelser på motsvarande nivå i de nu föreslagna bestämmelserna ansetts vara följdriktigt.

I det nya 5 mom. ska det föreskrivas om arbets- och näringsministeriets behörighet att via ett allmänt datanät lämna ut de uppgifter om företagsstöd som avses i 7 a §. Endast offentliga uppgifter enligt offentlighetslagen får lämnas ut via ett datanät. Uppgifter om företagsstöd är i regel offentliga med undantag för några undantag. Om stöd beviljas en person (t.ex. i nuläget endast startpeng) för ekonomisk verksamhet och stödtagarens identitet framgår av företagets namn, är stöduppgifterna som gäller företaget personuppgifter som avses i dataskyddsförordningen. Av denna orsak ska det i momentet föreskrivas om ett undantag från offentlighetslagens 16 § 3 mom. om utlämnande av personuppgifter. I enlighet med det krav som följer av grundlagsutskottets utlåtandepraxis kan personuppgifter lämnas ut endast som en kategori av uppgifter som avgränsats enligt vissa sökkriterier som gäller stödets egenskaper. Enligt artikel 9 i dataskyddsförordningen får uppgifter i särskilda kategorier av personuppgifter i princip inte lämnas ut. Med stödets egenskaper avses i detta sammanhang de uppgifter som avses i 7 a § och som är bl.a. stödmyndighet, stödprogram, typ av stöd och bransch.

Med sekretessbelagda uppgifter avses i detta sammanhang de stöduppgifter som nämns nedan. I enlighet med 24 § 1 mom. 25 punkten i offentlighetslagen är uppgifter om en enskild kund hos arbetsförvaltningen (mottagare av startpeng) sekretessbelagda. Enligt 5 § i lagen om statens specialfinansieringsbolag är uppgifter om statens specialfinansieringsbolag Finnvera Abp:s kunder sekretessbelagda (s.k. banksekretess). Beskattningsuppgifter är i princip sekretessbelagda. För att fullgöra skyldigheten att offentliggöra uppgifter och ge information enligt artikel 9 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 föreskrivs det i 98 a § i punktskattelagen (182/2010) om en skyldighet att anmäla uppgifter och om vilka uppgifter som ska anmälas. I 6 § i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter (1346/1999) föreskrivs det om offentliga beskattningsuppgifter. I fråga om skattestöd ska uppgifterna registreras inom ett intervall.

10 a §. *Skyldighet att till Europeiska kommissionen meddela de uppgifter som omfattas av skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet.* Paragrafen är ny. För att fullgöra skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet ska arbets- och näringsministeriet till Europeiska kommissionen meddela de uppgifter om beviljande av stöd som omfattas av den skyldigheten och som registrerats i kundinformationssystemet för företagstjänster. Arbets- och näringsministeriet är i fortsättningen anmälningsskyldigt eftersom det äger kundinformationssystemet för företagstjänster. Propositionen inbegriper en skyldighet att se till att anmälningsskyldigheten fullgörs centraliserat. Arbets- och näringsministeriet ansvarar som den myndighet som meddelar uppgifter för att meddelandet av uppgifter är lagenligt. I nuläget meddelar stödmyndigheterna själva uppgifter om beviljande av stöd enligt skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet till Europeiska kommissionen. Enligt propositionen får arbets- och näringsministeriet de uppgifter som avses i den nya 7 a § ur kundinformationssystemet för företagstjänster. Arbets- och näringsministeriet är enligt den nya 10 a § för att fullgöra skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet skyldigt att till Europeiska kommissionen meddela de uppgifter om beviljande av stöd som omfattas av skyldigheten och som registrerats i kundinformationssystemet. Europeiska kommissionen ställer inga hinder för sådana nationella bestämmelser.

Skyldigheten gäller inte stöd för primärproduktion inom jord- och skogsbruket och fiskerinäring, i och med att arbets- och näringsministeriet inte lämnar ut uppgifter om dessa stöd till kommissionen. Arbets- och näringsministeriets och jord- och skogsbruksministeriets behörighet grundar sig på statsrådets förordning om de förfaranden som ska följas när statligt stöd anmäls till kommissionen, och den förordningen har utfärdats med stöd av lagen om tillämpning av vissa av Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd. Jord- och skogsbruksministeriet är fortfarande skyldigt att själv anmäla stöden i fråga till kommissionen.

Sekretessbelagda stöduppgifter lämnas inte ut till Europeiska kommissionen. Sekretessbelagda uppgifter är enligt 5 § i lagen om statens specialfinansieringsbolag uppgifter om statens specialfinansieringsbolag Finnvera Abp:s kunder (s.k. banksekretess) och enligt 24 § 1 mom. 20 punkten i offentlighetslagen uppgifter om stödbeloppet till den som beviljas garanti för bostadsbyggande. För att fullgöra skyldigheten att offentliggöra uppgifter och ge information enligt artikel 9 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 föreskrivs det i 98 a § i punktskattelagen (182/2010) om en skyldighet att anmäla uppgifter och om vilka uppgifter som ska anmälas. I 6 § i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter (1346/1999) föreskrivs det om offentliga beskattningsuppgifter. I fråga om skattestöd ska uppgifterna meddelas inom ett intervall. I fråga om kapitalplaceringsverksamhet ska uppgifterna meddelas inom ett intervall. Skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet gäller inte startpeng eftersom startpeng utgör de minimis-stöd. Andra sekretessbelagda uppgifter har inte meddelats till kommissionen eftersom den övre gräns på 500 000 euro som kommissionen har fastställt inte har överskridits.

I lagen finns en ikraftträdandebestämmelse och behövliga övergångsbestämmelser.

7.2 Lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet

7 a §. Skyldighet att registrera uppgifter. Paragrafen är ny och till sin karaktär informativ. I paragrafen ska det anges att bestämmelser om registrering av uppgifter i kundinformationssystemet för företagstjänster finns i 7 a § i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster.

8 Ikraftträdande

Det föreslås att lagarna träder i kraft den 1 april 2021.

I lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster föreslås en övergångsbestämmelse enligt vilken uppgifter om sådana i 7 a § avsedda stöd som beviljats år 2020 eller därefter ska registreras i kundinformationssystemet för företagstjänster senast den 31 december 2021. Utöver permanenta uppgifter om stöd registreras retroaktivt också stödtagarens namn, stödtagarens FO-nummer, det beviljade stödet, det betalade stödet i sin helhet i euro, de totala utgifterna per år, information om huruvida stödet har beviljats som de minimis-stöd och datum och år för beviljandet av stödet. Följande uppgifter registreras inte retroaktivt: bransch, typ av företag, företagets storlek mätt i antalet anställda och område. Avsikten är inte att man retroaktivt ska registrera sådana stöduppgifter som stödmyndigheten inte har.

Enligt reglerna för de minimis-stöd får de minimis-stöd beviljas samma stödtagare till ett belopp av högst 200 000 euro under en period på tre år. Med en period på tre år avses i praktiken företagets innevarande beskattningsår och de två föregående beskattningsåren. För att säkerställa att reglerna för de minimis-stöd följs vid beredningen av stödbeslut förutsätts det att uppgifter i den inledande fasen registreras retroaktivt för en tid av två beskattningsår. Eftersom de uppgifter som ska registreras retroaktivt ska finnas i kundinformationssystemet för företagstjänster senast den 31 december 2021, kan övervakningen av kumuleringen genomföras via kundinformationssystemet för företagstjänster från och med den 1 januari 2022. Det är ändamålsenligt att motsvarande uppgifter om andra stöd registreras i kundinformationssystemet så att datainnehållet är uttömmande och att upprättande av statistik och bedömning av effekten möjliggörs.

9 Verkställighet och uppföljning

Arbets- och näringsministeriet har för avsikt att tillsätta ett separat informationshanteringsprojekt för verkställigheten av lagen. Avsikten är att de nya registermyndigheterna ska delta i det arbete som utförs av styrgruppen för kundinformationssystemet för företagstjänster. Statistikcentralen ansvarar för utvecklandet av statistiken över företagsstöd. Genomförandet av lagen följs upp i företagsstödsdelegationen där det ingår representanter för de olika ministerierna.

10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Förslaget är av betydelse med tanke på skyddet för personuppgifter enligt 10 § 1 mom. i grundlagen. Enligt förslaget ska i kundinformationssystemet för företagstjänster registreras i huvudsak offentliga uppgifter om de företagsstöd som har beviljats företag. I enskilda fall kan uppgifterna innehålla personuppgifter t.ex. som en del av ett företags namn. Uppgifterna innehåller inte känsliga personuppgifter. Registreringen av uppgifter baserar sig på artikel 6.1 e i dataskyddsförordningen, dvs. den är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning.

Utlämnande av personuppgifter till stödmyndigheter och Europeiska kommissionen sker för de behov som avses i artikel 6.1 e i dataskyddsförordningen för att fullgöra en lagstadgad skyldighet. Till de nationella stödmyndigheterna ska också sekretessbelagda uppgifter lämnas ut. De uppgifter som ska lämnas ut trots sekretessbestämmelserna fastställs i lagens 7 a § 1 mom. och de ska till behövliga delar lämnas ut för de ändamål som anges i 10 § 4 mom. Bestämmelserna motsvarar vad som förutsätts i grundlagsutskottets praxis (bl.a. GrUU 17/2016 rd). Sekretessbelagda uppgifter lämnas inte ut till Europeiska kommissionen.

De föreslagna bestämmelserna ligger inom ramen för det nationella handlingsutrymme som i EU:s dataskyddsförordning lämnas för nationell lagstiftning. Enligt artikel 6 i dataskyddsförordningen är nationell lagstiftning som kompletterar förordningen möjlig om behandlingen av personuppgifter baserar sig på artikel 6.1 e, dvs. om behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige, eller om behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning. De nu föreslagna bestämmelserna baserar sig å ena sidan på behovet av ett nationellt gemensamt datalager för företagsstöd och å andra sidan på behovet av att övervaka stödkumuleringen, och det är fråga om bestämmelser som baserar sig på artikel 6.1 e i dataskyddsförordningen. De föreslagna nationella bestämmelserna ligger således inom ramen för det nationella handlingsutrymme som förordningen möjliggör.

Artikel 6.3 i EU:s dataskyddsförordning förutsätter också att medlemsstaternas nationella rätt uppfyller ett mål av allmänt intresse och är proportionell mot det legitima mål som eftersträvas. De föreslagna bestämmelserna kan anses uppfylla också dessa förutsättningar. Det är på det sätt som beskrivs ovan fråga om både ett behov av ett nationellt gemensamt datalager för företagsstöd och ett behov av att övervaka stödkumuleringen, och dessa behov gäller mål av allmänt intresse. De föreslagna bestämmelserna kan också anses vara proportionella mot det legitima mål som eftersträvas eftersom uppgifter inte behandlas i större utsträckning än vad som är nödvändigt. Till de delar som gäller utlämnande av uppgifter har strävan också varit att de föreslagna bestämmelserna ska avgränsas noggrant så att de gäller endast det som är behövligt.

EU:s dataskyddsförordning bör behandling av personuppgifter för andra ändamål än de för vilka de ursprungligen samlades in endast vara tillåten, när detta är förenligt med de ändamål för vilka personuppgifterna ursprungligen samlades in (artikel 6.4 samt skäl 50). Utgångspunkten i förordningen är dock att ytterligare behandling för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga

RP 69/2020 rd

eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål bör betraktas som förenlig och laglig behandling av uppgifter (skäl 50). Således ska den föreslagna behandlingen, dvs. den ytterligare behandlingen för statistiska ändamål, också till denna del anses vara förenlig med kraven enligt dataskyddsförordningen.

Dessutom kan offentliga stöduppgifter lämnas ut via ett allmänt datanät. De personuppgifter som ingår i dessa uppgifter kan i enlighet med grundlagsutskottets praxis (bl.a. GrUU 2/2017 rd) lämnas ut endast på basis av en begränsad sökning som baserar sig på företagets namn eller det beviljade stödet. Till denna del baserar sig behandlingen av personuppgifter på artikel 6.1 e i dataskyddsförordningen enligt vilken personuppgifter får behandlas bl.a. om behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse. Enligt 4 § 1 punkten i dataskyddslagen handlar det om behandling i enlighet med artikel 6.1 e i dataskyddsförordningen bl.a. om det är fråga om uppgifter som beskriver en persons ställning inom näringslivet i den mån som syftet med behandlingen är förenligt med allmänt intresse och behandlingen står i proportion till det legitima mål som eftersträvas. Avsikten med utlämnandet av uppgifterna är att förbättra den offentliga kontrollen av företagsstöd genom att öka transparensen. Detta kan anses vara ett syfte som är förenligt med allmänt intresse och ett legitimt mål som också genomför offentlighetsprincipen enligt 12 § i grundlagen. I informationstjänsten ska utöver företagets namn offentliggöras bara uppgifter om stöd, vilket innebär att behandlingen av uppgifter har begränsats till det nödvändiga och den således kan anses vara proportionell.

På de grunder som anges ovan kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster (293/2017) 3 §, 4 § 1 mom. och 10 § 1 mom., sådana de lyder, 3 § delvis ändrad i lag 762/2018 samt 4 § 1 mom. och 10 § 1 mom. i lag 762/2018, samt

fogas till 5 § ett nytt 4 mom., till lagen en ny 7 a §, till 10 §, sådan den lyder i lag 762/2018, nya 4 och 5 mom. och till lagen en ny 10 a § som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *företag* enheter som bedriver ekonomisk verksamhet, oavsett deras rättsliga form och hur de finansieras,

2) *företagstjänster* understöd, finansiering samt utvecklings- och rådgivningstjänster som tillhandahålls, beviljas och betalas av staten, en kommun, statens specialfinansieringsbolag, Business Finland Ab, ett förmedlande organ enligt 2 § 13 punkten i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt eller av en stödmyndighet enligt 2 § 3 punkten i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet (429/2016) samt sådan offentlig arbetskrafts- och företagsservice som avses i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012),

3) *kunduppgifter* uppgifter som avses i 7 och 7 a §,

4) *skyldighet att offentliggöra* uppgifter och att iaktta öppenhet de skyldigheter i fråga om offentliggörande och öppenhet som anges i de gruppundantagsförordningar som antagits av Europeiska kommissionen med stöd av artikel 1 i rådets förordning (EG) nr 994/98 om tillämpningen av artiklarna 92 och 93 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen på vissa slag av övergripande statligt stöd och artikel 1 i rådets förordning (EU) 2015/1588 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på vissa slag av övergripande statligt stöd samt i de kommissionsbeslut som fattats genom ett anmälningsförfarande enligt artikel 108.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

4 §

Kundinformationssystemet

Kundinformationssystemet för företagstjänster är arbets- och näringsministeriets datasystem i vilket de myndigheter som tillhandahåller företagstjänster, statens specialfinansieringsbolag, Business Finland Ab, de förmedlande organ som avses i 2 § 13 punkten i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt och de stödmyndigheter som avses i 2 § 3 punkten

RP 69/2020 rd

i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet registrerar kunduppgifter för att utnyttjas gemensamt och för de ändamål som avses i 5 §. Dessutom kan andra myndigheter registrera offentliga kunduppgifter i kundinformationssystemet och behandla dem.

5 §

Ändamålet med kundinformationssystemet

De i 7 a § avsedda uppgifter som fås ur kundinformationssystemet används för övervakning av kumuleringen av stöd enligt kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse, och för fullgörande av skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet samt för upprättande av statistik.

7 a §

De uppgifter om statligt stöd enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som ska registreras i kundinformationssystemet

Utöver vad som föreskrivs i 7 § är den stödmyndighet som avses i 2 § 3 punkten i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet skyldig att i kundinformationssystemet registrera uppgifter om beviljande och betalning av sådant stöd som uppfyller de förutsättningar för statligt stöd som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Registreringsskyldigheten gäller dock inte uppgifter om sådana skatte-stöd som skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet inte gäller, och inte heller uppgifter om stöd för primärproduktion inom jord- och skogsbruket eller fiskerinäring.

Uppgifter om beviljandet av stöd ska registreras inom 14 dygn från det att stödet beviljades. Uppgifter om betalningen ska registreras före utgången av januari kalenderåret efter betalningsåret. Uppgifter om betalningen av skattestöd ska dock registreras inom ett år från det att skattedeclarationen lämnades in.

10 §

Utlämnande av uppgifter ur kundinformationssystemet

I 7 § 2 och 3 mom. avsedda uppgifter som är behövliga för tillhandahållande av företagstjänster, dock inte de uppgifter som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, får oberoende av sekretessbestämmelserna och andra bestämmelser om användningen av uppgifter lämnas ut till arbets- och näringsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, utrikesministeriet, beskickningar som hör till Finlands utrikesrepresentation, närings-, trafik- och miljöcentraler, arbets- och näringsbyråer, Innovationsfinansieringsverket Business Finland, Business Finland Ab, statens specialfinansieringsbolag, Livsmedelsverket och i enlighet med 28 § i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt till sådana förmedlande organ som avses i 2 § 13 punkten i den lagen.

Uppgifter som avses i 7 a § och som är behövliga med tanke på ett ändamål enligt 5 § 4 mom. får oberoende av sekretessbestämmelserna och andra bestämmelser om användningen av upp-

RP 69/2020 rd

gifter lämnas ut till de stödmyndigheter som avses i 2 § 3 punkten i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet. Utöver det som föreskrivs i 14 och 15 § i statistiklagen (280/2004) får uppgifter som avses i 7 a § och som är nödvändiga för upprättandet av statistik lämnas ut till Statistikcentralen oberoende av sekretessbestämmelserna och andra bestämmelser om användningen av uppgifter.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får arbets- och näringsministeriet lämna ut de offentliga uppgifter som avses i 7 a § i denna lag via ett allmänt datanät. Personuppgifter får lämnas ut endast på basis av en avgränsad sökning som baserar sig på företagets namn eller det beviljade stödets egenskaper.

10 a §

Skyldighet att till Europeiska kommissionen meddela de uppgifter som omfattas av skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet

För att fullgöra skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet ska arbets- och näringsministeriet till Europeiska kommissionen meddela sådana uppgifter om beviljande av stöd som på grund av skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet har registrerats i kundinformationssystemet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Uppgifter om sådana i 7 a § i denna lag avsedda stöd som beviljats år 2020 eller därefter ska registreras i kundinformationssystemet för företagstjänster senast den 31 december 2021.

2.

Lag

om ändring av lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet (429/2016) en ny 7 a § som följer:

7 a §

Skyldighet att registrera uppgifter

Bestämmelser om registrering av uppgifter i kundinformationssystemet för företagstjänster finns i 7 a § i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster (293/2017).

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 14 maj 2020

Statsminister

Sanna Marin

Näringsminister Mika Lintilä

1.

Lag

om ändring av lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster (293/2017) 3 §, 4 § 1 mom. och 10 § 1 mom., sådana de lyder, 3 § delvis ändrad i lag 762/2018 samt 4 § 1 mom. och 10 § 1 mom. i lag 762/2018, samt
fogas till 5 § ett nytt 4 mom., till lagen en ny 7 a §, till 10 §, sådan den lyder i lag 762/2018, nya 4 och 5 mom. och till lagen en ny 10 a § som följer:

Gällande lydelse

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *företag* företag och organisationer som registrerats i företags- och organisationsdata-systemet i enlighet med företags- och organisationsdatalagen (244/2001) samt motsvarande utländska företag och sammanslutningar,

2) *företagstjänster* understöd, finansiering samt utvecklings- och rådgivningstjänster som tillhandahålls, beviljas och betalas av staten, en kommun, statens specialfinansieringsbolag *eller* Business Finland Ab *eller* av ett förmedlande organ enligt 2 § 13 punkten i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt samt sådana offentliga arbetskrafts- och företagstjänster som avses i lagen om offentlig arbetskrafts- och företags-service (916/2012),

3) *kunduppgifter* uppgifter som avses i 7 §.

Föreslagen lydelse

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) ***företag enheter*** som bedriver ekonomisk verksamhet, oavsett deras rättsliga form och hur de finansieras,

2) *företagstjänster* understöd, finansiering samt utvecklings- och rådgivningstjänster som tillhandahålls, beviljas och betalas av staten, en kommun, statens specialfinansieringsbolag, Business Finland Ab, ett förmedlande organ enligt 2 § 13 punkten i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt *eller* av en stödmyndighet enligt 2 § 3 punkten i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet (429/2016) samt sådan offentlig arbetskrafts- och företags-service som avses i lagen om offentlig arbetskrafts- och företags-service (916/2012),

3) *kunduppgifter* uppgifter som avses i 7 och 7 a §,

4) ***skyldighet att offentliggöra*** uppgifter och att iakttä öppenheter de skyldigheter i fråga om

Gällande lydelse

4 §

Kundinformationssystemet

Kundinformationssystemet för företags- tjänster är arbets- och näringsministeriets datsystem i vilket de myndigheter som tillhandahåller företagstjänster, statens specialfinansieringsbolag, Business Finland Ab och de förmedlande organ som avses i 2 § 13 punkten i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt registrerar kunduppgifter för att utnyttjas gemensamt. Dessutom kan andra myndigheter registrera offentliga kunduppgifter i kundinformationssystemet och behandla dem.

5 §

Ändamålet med kundinformationssystemet

Föreslagen lydelse

offentliggörande och öppenhet som anges i de gruppundantagsförordningar som antagits av Europeiska kommissionen med stöd av artikel 1 i rådets förordning (EG) nr 994/98 om tillämpningen av artiklarna 92 och 93 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen på vissa slag av övergripande statligt stöd och artikel 1 i rådets förordning (EU) 2015/1588 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på vissa slag av övergripande statligt stöd samt i de kommissionsbeslut som fattats genom ett anmälningsförfarande enligt artikel 108.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

4 §

Kundinformationssystemet

Kundinformationssystemet för företags- tjänster är arbets- och näringsministeriets datsystem i vilket de myndigheter som tillhandahåller företagstjänster, statens specialfinansieringsbolag, Business Finland Ab, de förmedlande organ som avses i 2 § 13 punkten i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt och de stödmyndigheter som avses i 2 § 3 punkten i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet registrerar kunduppgifter för att utnyttjas gemensamt och för de ändamål som avses i 5 §. Dessutom kan andra myndigheter registrera offentliga kunduppgifter i kundinformationssystemet och behandla dem.

5 §

Ändamålet med kundinformationssystemet

De i 7 a § avsedda uppgifter som fås ur kundinformationssystemet används för övervakning av kumuleringen av stöd enligt kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

på stöd av mindre betydelse, och för fullgörande av skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet samt för upprättande av statistik.

7 a §

De uppgifter om statligt stöd enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som ska registreras i kundinformationssystemet

Utöver vad som föreskrivs i 7 § är den stödmyndighet som avses i 2 § 3 punkten i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet skyldig att i kundinformationssystemet registrera uppgifter om beviljande och betalning av sådant stöd som uppfyller de förutsättningar för statligt stöd som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Registreringsskyldigheten gäller dock inte uppgifter om sådana skattestöd som skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet inte gäller, och inte heller uppgifter om stöd för primärproduktion inom jord- och skogsbruket eller fiskerinäring.

Uppgifter om beviljandet av stöd ska registreras inom 14 dygn från det att stödet beviljades. Uppgifter om betalningen ska registreras före utgången av januari kalenderåret efter betalningsåret. Uppgifter om betalningen av skattestöd ska dock registreras inom ett år från det att skattedeklarationen lämnades in.

10 §

Utlämnande av uppgifter ur kundinformationssystemet

Uppgifter som avses i 7 § 2 och 3 mom. får oberoende av sekretessbestämmelserna och andra bestämmelser om användningen av uppgifter lämnas ut till arbets- och näringsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, utrikesministeriet, beskickningar som hör till Finlands utrikesrepresentation, närings-, trafik- och miljöcentraler, arbets- och näringsbyråer, Innovationsfinansieringsverket Business Finland, statens specialfinansieringsbolag,

10 §

Utlämnande av uppgifter ur kundinformationssystemet

I 7 § 2 och 3 mom. avsedda uppgifter som är behövliga för tillhandahållande av företagstjänster, dock inte de uppgifter som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, får oberoende av sekretessbestämmelserna och andra bestämmelser om användningen av uppgifter lämnas ut till arbets- och näringsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, utrikesministeriet, be-

Gällande lydelse

Landsbygdsverket och Business Finland Ab för tillhandahållande av företagstjänster samt i enlighet med 28 § i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt till sådana förmedlande organ som avses i 2 § 13 punkten i den lagen.

Föreslagen lydelse

skickningar som hör till Finlands utrikesrepresentation, närings-, trafik- och miljöcentraler, arbets- och näringsbyråer, Innovationsfinansieringsverket Business Finland, statens specialfinansieringsbolag, *Livsmedelsverket* och Business Finland Ab och i enlighet med 28 § i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt till sådana förmedlande organ som avses i 2 § 13 punkten i den lagen.

Uppgifter som avses i 7 a § och som är behövliga med tanke på ett ändamål enligt 5 § 4 mom. får oberoende av sekretessbestämmelserna och andra bestämmelser om användningen av uppgifter lämnas ut till de stödmyndigheter som avses i 2 § 3 punkten i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet. Utöver det som föreskrivs i 14 och 15 § i statistiklagen (280/2004) får uppgifter som avses i 7 a § och som är nödvändiga för upprättandet av statistik lämnas ut till Statistikcentralen oberoende av sekretessbestämmelserna och andra bestämmelser om användningen av uppgifter.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får arbets- och näringsministeriet lämna ut de offentliga uppgifter som avses i 7 a § i denna lag via ett allmänt data-nät. Personuppgifter får lämnas ut endast på basis av en avgränsad sökning som baserar sig på företagets namn eller det beviljade stödets egenskaper.

10 a §

Skyldighet att till Europeiska kommissionen meddela de uppgifter som omfattas av skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet

För att fullgöra skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet ska arbets- och näringsministeriet till Europeiska kommissionen meddela sådana uppgifter om beviljande av stöd som på grund av skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iaktta öppenhet har registrerats i kundinformations-systemet.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Uppgifter om sådana i 7 a § i denna lag avsedda stöd som beviljats år 2020 eller därefter ska registreras i kundinformationssystemet för företagstjänster senast den 31 december 2021.*

2.

Lag

om ändring av lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet

I enlighet med riksdagens beslut fogas till lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet (429/2016) en ny 7 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 a §

Skyldighet att registrera uppgifter

Bestämmelser om registrering av uppgifter i kundinformationssystemet för företagstjänster finns i 7 a § i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster (293/2017).

Denna lag träder i kraft den 20 .